

การสร้างแบบจำลองการสอน

พื้นฐานของการสร้างแบบจำลองการสอน

จากการทดลองฝึกอบรมครูช่วยสอนชาวเขาทั้ง 4 รุ่นที่ผ่านมา ทำให้มีเอกสารที่ครูช่วยสอนชาวเขาจะนำไปใช้เป็นคู่มือในการสอนฟังและพูดภาษาไทยคือหนังสือแบบเรียน คู่มือครู บทฝึกพูด และแบบจำลองการสอนวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะการสอนฟังและพูดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อให้เอกสารชุดนี้ครบถ้วนสมบูรณ์จึงได้สร้างแบบจำลองการสอนวิชาฟังและพูดภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สำหรับครูช่วยสอนชาวเขาชั้น

ก. โครงสร้างของแบบจำลอง

1. ศึกษาจากแนวการสร้าง หรือแบบจำลองการสอนเลย ของแบบจำลองการสอนของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ศึกษาวิทยานิพนธ์ของ สุมาลี ไตรโชค¹
3. ศึกษาแบบจำลองการสอนของ Joyce²

¹ สุมาลี ไตรโชค, "การสร้างแบบจำลองการสอนวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะการสอนเฉพาะอย่าง ในชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง และปีที่สอง สำหรับครูช่วยสอนชาวเขา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519), หน้า 47 - 50 .

² Bruce Joyce and Others, Model of Teaching, (New Jersey: Prentice Hall Inc., 1972), pp. 34 -89.

ข. เค้าโครงเนื้อหา เนื้อหาที่บรรจุลงในแบบจำลองการสอนคัดเลือก

มาจาก

1. แผนสร้างแบบเรียนภาษาไทยสำหรับเด็กชาวเขาของแผนกวิชาประถมศึกษา ซึ่งบรรจุเนื้อหาแบบเรียนแต่ละเล่ม แต่ละบทไว้เป็นหลักในการสอน
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชาวเขาเล่มที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดลำดับเนื้อหาให้สอดคล้องกัน
3. คู่มือครูสำหรับหนังสือแบบเรียนวิชาภาษาไทยด้านการฟังและพูด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดเนื้อหารายละเอียดและกิจกรรมการสอน
4. บทฝึกพูด นำบทฝึกพูดที่นายธีรยุทธ เชนิงส์ ณ อยุธยา ได้สร้างไว้ 40 บท มาพิจารณา และเลือกไปใช้ประกอบกิจกรรมการสอน
5. การแบ่งหน่วยการสอน แบ่งออกเป็น 5 หน่วยเรียกชื่อดังนี้

คือ

หน่วยที่ 1	ฉันเป็นคนไทย
หน่วยที่ 2	ชีวิตที่มีความสุข
หน่วยที่ 3	บ้านเมืองของเรา
หน่วยที่ 4	บุคคลที่เรายกย่อง
หน่วยที่ 5	หลักการที่เราเชื่อถือ

ทั้งนี้เพื่อให้โคทัสนคติ ค่านิยม ที่สอดคล้องกับหนังสือแบบเรียนภาษาไทย และวิชาอื่นๆ ตามแนวหลักสูตรพิเศษ

วิธีดำเนินการสร้างแบบจำลองการสอน

1. ออกแบบลักษณะโครงสร้างของแผนจำลองการสอนวิชาฟังและพูดภาษาไทย

2. จัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์เข้าเป็นหมวดหมู่โดยยึดหน่วยการสอนทั้ง 5 เป็นแกนกลาง
3. ตั้งความมุ่งหมายเฉพาะสำหรับหน่วยการสอนแต่ละหน่วย
4. รวบรวมกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับความมุ่งหมาย และเนื้อหาประสบการณ์ของแต่ละหน่วย พร้อมทั้งจัดให้มีตัวอย่างกิจกรรมการสอนใน 1 ช่วงเวลาไว้ด้วย
5. รวบรวมอุปกรณ์ เพลง เกม ตลอดจนบทฝึกพูดและเลือกจัดให้เป็นหมวดหมู่ โดยสอดคล้องกับความมุ่งหมาย เนื้อหาประสบการณ์ และกิจกรรมการสอนดังกล่าว
6. รวบรวมรายชื่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับครู เพื่อให้ไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้
7. เขียนเป็นแบบจำลองการสอน โดยใส่รายละเอียดลงไปในลักษณะโครงสร้างตามที่ได้ออกแบบไว้

แบบจำลองการสอนวิชาภาษาไทย โดยเน้นทักษะการสอนฟังและพูดในชั้นประถมศึกษาปีที่สาม สำหรับครูช่วยสอนชาวเขา

แบบจำลองการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 7 ส่วนคือ

- ส่วนที่ 1 แผนภูมิแสดงลักษณะโครงสร้างของแบบจำลองการสอน
ได้แก่
คำแนะนำเบื้องต้น
หน่วยที่.....
ชื่อหน่วย

- ส่วนที่ 2 บทนำของแต่ละหน่วย การสอน ประกอบด้วย
 ความนำ
 ความมุ่งหมาย
- ส่วนที่ 3 ประสบการณ์ เน้นส่วนที่รวบรวมเนื้อหาและประสบการณ์ที่จะ
 นำไปใช้สอน
- ส่วนที่ 4 กิจกรรมแบ่ง เป็น
 กิจกรรมเสนอแนะ
 ตัวอย่างการจัดกิจกรรมใน 1 ช่วงเวลา
- ส่วนที่ 5 สิ่งเสริมประสบการณ์ประกอบด้วย
 อุปกรณ์การสอน
 เพลงประกอบการสอน
 เกมประกอบการสอน
 บทฝึกพูด
- ส่วนที่ 6 การประเมินผล
- ส่วนที่ 7 หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับครู
 รายละเอียดของแบบจำลองการสอนฉบับนี้มีดังต่อไปนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะโครงสร้างแบบจำลองการสอนวิชาภาษาไทยโดยเน้นทักษะการสนทนาฟังและพูด
 ในชั้นประถมศึกษาปีที่สาม สำหรับครูช่วยสอนชาวเขา

	หน่วยที่ ชื่อหน่วย.....
บทนำ	ความนำ ความมุ่งหมาย
	ประสบการณ์
กิจกรรม	กิจกรรมเสนอแนะ ตัวอย่างการจัดกิจกรรมใน 1 ช่วงเวลา
สิ่งเสริม ประสบการณ์	อุปกรณ์การสอน เกมประกอบการสอน เพลงประกอบการสอน บทฝึกพูด
	การประเมินผล
หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับครู	

คำแนะนำเบื้องต้น

แบบจำลองการสอนวิชาภาษาไทยโดยเน้นทักษะการสอนฟังและพูดในระดับประถมศึกษาปีที่ 3 สำหรับครูช่วยสอนชาวเขา มีด้วยกันทั้งหมด 5 หน่วย แต่ละหน่วยมีโครงสร้างและส่วนประกอบที่สำคัญดังนี้

1. หน่วย และชื่อหน่วย แบบจำลองการสอนทุกหน่วยจะมีลำดับที่และชื่อหน่วยซึ่งสอดคล้องกับหนังสือแบบเรียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชาวเขา ของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังนี้คือ

หน่วยที่	1	ฉันเป็นคนไทย
หน่วยที่	2	บ้านเมืองของเรา
หน่วยที่	3	ชีวิตที่มีความสุข
หน่วยที่	4	บุคคลที่เรายกย่อง
หน่วยที่	5	หลักการที่เราเชื่อถือ

2. บทนำ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือ

ก. ความนำ เป็นข้อความที่ชี้แจงให้ทราบถึงจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของแต่ละหน่วยอย่างย่อๆ รวมทั้งแนะนำการใช้ไว้อย่างคร่าวๆ ด้วย

ข. ความมุ่งหมาย เป็นความมุ่งหมายเฉพาะของหน่วยการสอนแต่ละหน่วยซึ่งครูผู้ใช้ สามารถจะเลือกจุดมุ่งหมายเหล่านี้ให้เหมาะกับเนื้อหา ประสบการณ์ และกิจกรรมที่ต้องการสอนในแต่ละช่วงเวลาได้

3. ประสบการณ์ เป็นส่วนที่รวบรวมสิ่งที่มุ่งหวังจะให้เด็กเรียนได้เรียนรู้ โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาในหนังสือแบบเรียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชาวเขาเช่นกัน

4. กิจกรรม แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ก. กิจกรรมเสนอแนะ เป็นตอนที่รวบรวมกิจกรรมที่อาจจัดให้มีขึ้น โดยต้องการให้นักเรียนได้ประสบการณ์ที่มุ่งหวังในแต่ละหน่วยไว้อย่างกว้างๆ

ข. ตัวอย่างการจัดกิจกรรม ใน 1 ช่วงเวลา เป็นตัวอย่างของการจัดกิจกรรมการสอนเฉพาะใน 1 ช่วงเวลา จากตัวอย่างนี้ผู้สอนจะสามารถสร้างเป็นบันทึกการสอนใน 1 ช่วงเวลาได้ เพราะกิจกรรมแต่ละขั้นตอนจะชี้ให้เห็นจุดมุ่งหมายเฉพาะเนื้อหาประสบการณ์ ตลอดจนอุปกรณ์การสอนที่ใช้ได้เป็นอย่างดี

5. สิ่งเสริมประสบการณ์ คือส่วนที่เสนอแนะถึงสิ่งต่างๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตามความหมายของแต่ละหน่วยได้ สิ่งเสริมประสบการณ์เหล่านี้ได้แก่อุปกรณ์การสอน เพลงประกอบการสอน เกมประกอบการสอน และบทฝึกพูด ครูควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องที่สอนในแต่ละช่วงเวลา

6. การประเมินผล ได้เสนอแนะวิธีการที่จะประเมินผลการเรียนการสอนแต่ละหน่วยไว้อย่างกว้างๆ

7. หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับครู เป็นส่วนที่รวบรวมรายชื่อหนังสือซึ่งครูผู้สอนสามารถอ่านค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มความรู้อันจะนำมาใช้ในการสอนมากยิ่งขึ้น รายชื่อหนังสือนี้มีไว้ไว้ในแต่ละหน่วยการสอน แต่มีไว้ที่สำนักงานการสอนทั้ง 5 หน่วยเท่านั้น เพราะวิชาภาษาไทยค่านการฟังและพูด ไม่ใช่วิชาเนื้อหาที่จะมีหนังสืออ่านค้นคว้าเพิ่มเติมได้มาก แต่เป็นวิชาที่ต้องการการฝึกทักษะ ครูผู้สอนจะต้องค้นคว้าในด้านวิธีสอน และนำไปดัดแปลงใช้ให้เข้ากับทักษะที่ต้องการจะฝึกให้นักเรียน

หน่วยที่ 1

ฉันเป็นคนไทย

ความนำ

แบบจำลองการสอนเรื่อง "ฉันเป็นคนไทย" เป็นหน่วยเสนอแนะที่จะให้ครูได้ใช้เป็นแนวในการสอน การฟังและพูดภาษาไทย ให้แก่นักเรียนชาวเขาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นหน่วยการสอนที่มุ่งฝึกทักษะการฟัง พูดและสนทนา เกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นของภาคเหนือ การทำมาหากิน แบบแผนในการดำเนินชีวิตของชาวไทยภูเขา และรวมการฝึกฟังนิทาน การตอบคำถาม การสนทนาโดยยึดตัวสะกดในแม่ กง กน กม เกย เกอว เป็นหลักด้วย

ในการสอน ครูผู้สอนควรเลือกใช้นิทาน บทฝึกพูด เพลง หรือเกมประกอบการสอน และจัดประสบการณ์เป็นเรื่องๆ ไปตามความเหมาะสม

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อฝึกทักษะการฟัง พูด และสนทนาเรื่องราวเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่นของตนเอง
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถฟังและพูด เข้าใจความหมายของคำศัพท์ พูดประโยคได้มากขึ้น
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักฟังเรื่องราวที่ผู้อื่นพูดด้วยความตั้งใจ และสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ได้ฟัง
4. เพื่อให้นักเรียนมีความคุ้นเคยในการใช้ภาษาไทยสนทนาในชีวิตประจำวัน และมีความภูมิใจในความเป็นคนไทย
5. เพื่อปลูกฝังความรัก และความภูมิใจในความเป็นคนไทย อยู่ใน

ประเทศไทย

6. เพื่อฝึกทักษะในการฟัง พูดคำที่สะกดด้วย แม่ กง กน กม เกย
เกอว ไคฎกตอง

ประสบการณ์

1. สนทนาเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในท้องถิ่นของตน มีประโยคที่ควรฝึกให้
เข้าใจและพูดไคฎกตองดังนี้

- หมู่บ้านของผม (ฉัน) ชื่อ.....อยู่ในตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....

- ผู้ใหญ่บ้านของผม (ฉัน) ชื่อ.....

- หมู่บ้านของคุณชื่ออะไรครับ (คะ) อยู่ที่ไหนครับ (คะ)

- หมู่บ้านของคุณมีคนอยู่มากไหมครับ (คะ)

- หมู่บ้านของผม (ฉัน) มีประชาชนประมาณ.....คน

จำนวน.....ครอบครัว

- หมู่บ้านของผม (ฉัน) นับถือศาสนา.....มีประเพณี....

- หมู่บ้านของคุณนับถือศาสนาอะไรครับ (คะ) มีประเพณีอะไรบ้าง

ครับ (คะ)

- หมู่บ้านของผมมีอาชีพทำไรบนานูเขา นิยมปลูกข้าวเจ้า ข้าวโพด

ฯลฯ

- หมู่บ้านของคุณประกอบอาชีพอะไรบ้างครับ (คะ)

- หมู่บ้านของผม (ฉัน) มีการเลี้ยงสัตว์ เช่น ม้า แพะ แกะ

และ ลา ฯลฯ

- หมู่บ้านของคุณเลี้ยงสัตว์อะไรบ้างครับ (คะ)

- หมู่บ้านของผม (ฉัน) มีโรงเรียน มีวัด ฯลฯ

- หมู่บ้านของคุณมีสถานที่สำคัญอะไรบ้างครับ (คะ)

2. ปลุกฝังให้รักและภูมิใจในความเป็นคนไทย อยู่ในประเทศไทย จาก
บทสนทนาระหว่างเป่า กับเลาตุ

- เป่า : ภูมิใจว่า เมืองไทยเรามีชาวเขามากมายหลายเผ่า
เลาตุ : ครับ คุณครูผมบอกว่านอกจากชาวเขาเผ่าแม้วแล้วยัง
มีเผ่าเย้า อีกอ กะเหรี่ยง มูเซอ ลีซอ และลัวะ
เป่า : ชาวเขาทุกเผ่าที่อาศัยอยู่บนแผ่นดินไทย ทุกคนเป็นคนไทย
ใจใหม่ครับ
เลาตุ : ใช่ครับ เรามีธงไตรรงค์เป็นสัญลักษณ์ประจำชาติ
เป่า : และเรายังมีพิธีที่จะให้ความคุ้มครองตามกฎหมาย
ด้วยนะครับ

3. ปลุกฝังความเป็นพลเมืองดี จากบทสนทนาระหว่าง คำมูลและตงดี

- คำมูล : พ่อเล่าว่า ตกก่อนครอบครัวของฉันปลูกฝิ่นเป็นอาชีพ
ตงดี : ทำไมเดี๋ยวนี้จึงเลิกปลูกฝิ่นเสียละ
คำมูล : ก็เพราะเรารู้ว่าฝิ่นให้โทษแก่ร่างกาย
ตงดี : ครูเคยสอนเราว่า คนสูบฝิ่นร่างกายจะชุ่มดม อ่อนแอ
และสิ้นเปลืองเงินทอง
คำมูล : ครอบครัวของฉันจึงหันมาปลูกถั่วแดง ห่อ มันแกว และ
กาแฟแทน
ตงดี : ที่บ้านฉันยังปลูกมันฝรั่ง และยาสูบด้วย
คำมูล : นอกจากจะ เป็นอาชีพที่สุจริตและรายได้ดีแล้วยังไม่ผิด
กฎหมายด้วย

4. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับตัวละครในแม่ กง จากนิทานเรื่อง "เน้งเด็กถือ"

ลุงจองกำลังอังไฟของตึงกงโต เอาไว้มุงหลังคาอยู่หลังบ้าน แกสั่งให้เน้งถางพง ข้างข้างขาว เน้งกลับนั่งฟังอยู่ข้างข้างขาว ตกคำลุงจองให้หากิ่งไม้มา สุ่มไฟไต้ยุง เน้งกลับเอากิ่งไม้ไต้ไฟไต้ไอคางจมนันร่องเองๆ ลุงจองจึงโกรธเคืองเน้งอย่างยิ่ง คว่าไม้เรียวตีเน้งเน้งไปหลายทีจนเน้งหน้าจอง

5. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับตัวละครในแม่ กน จากนิทานเรื่อง "นายพรานคนใจมาร"

นายพรานชำนาญป่าคนหนึ่ง เข้าป่าไปล่าเม่น ระหว่างทางแกเหยียบถูกงูเห่าตัวเห่าแขนจวนเจียนถูกกัดเอา แกจึงเพ่นล่องด้วยขวาน ครั้นงูเลื้อยหลบลงซ่อนในโพรงไม้ แกก็คิดค้นจะฆ่างูให้ได้ จึงฟันกิ่งไม้และสุ่มไฟเผาโพรงไม้ บังเอิญโพรงไม้นั้น เป็นที่อยู่อย่างสำราญของเหล่าตุ๊กตุ่น นาสงสารที่เหล่าตุ๊กตุ่นดับไม้ธู กูไม่เห็นต้องมาตายลงเพราะนายพรานใจมาร

6. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับตัวละครในแม่ กม จากนิทานเรื่อง "อะลุ่มลุ่มป่วย"

อะลุ่มสวมเสื้อติดกระดุมสวยงามสามเม็ด ขึ้นยามอยู่ริมทาง ที่มีแสงจากโคมไฟเพียงวอมแวม แกบนพิมพ่าที่ลืมห่าพินมาสุ่มไฟกองเคิม ยังกักอากาศบึงหนาว แกจึงเดินมุ่งงามไปขอยืม ผ่านวมจากหมู่พอม่าหม รุ่งขึ้นแกก็ลุ่มป่วยทั้งไอและจามจึงไม่มายืนยามอีก

7. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับตัวละครในแม่ เกย จากนิทานเรื่อง "ยายของจะจู้ย"

ยายของจะจู้ยอาศัยอยู่บนคอกอปุย ยายจะมาเยี่ยมบ้านจะจู้ยที่เขียงราย ทุกปี ปีนี้ยายป่วยและยายชายของไคไม้ดี จึงไม่มาเยี่ยมบ้านจะจู้ย แต่ยายเขียนจดหมายมาให้จะจู้ยว่า ถ้าปีหน้ายายชายของไคร่ำรวย จะซื้อเสื้อลายเสือให้ และจะพาจะจู้ยไปดูแม่น้ำสายยาวๆ กูเรือพาย จะจู้ยก็ใจยิ้มแก้มตุ่ยคอยวันที่ยายจะพาไปเที่ยว

เพราะไม่เคยเห็นเรือพายเลย

8. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับตัวละครในแม่เกอว จากนิทานเรื่อง "แมวของหนูแก้ว"

หนูแก้วมีแมวตัวเดียว หน้าตาบองแบ้ว หางของมันสีขาวและยาวเรียวยาว เวลามันเห็นหนู มันจะทำทาวว กระโดดเข้าใส่อย่างรวดเร็ว จนบ้านของหนูแก้วไม่มีหนูมารบกวนเลย บ่ายวันหนึ่งคนที่บ้านของหนูแก้ว พาถิ่นไปเที่ยวหมู่บ้านแม่หัว ชาวใส่โซ่เจียว มีถั่วต้มและมันแกวใส่ตะกร้าสี่เหลี่ยม หนูแก้วห่วงแมวจะอยู่บ้านเพียงเดียวคาย และหิวข้าวในตอนเย็น จึงนำแมวไปด้วย แมวดีใจร้องเหมียวๆ ไปตลอดทาง

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ฝึกให้สนทนาเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในท้องถิ่น โดยให้เด็กออกมาสนทนาหน้าชั้นทีละคู่ แล้วฝึกพูดตามตอบ
2. ครูคิดแผนภูมิบทสนทนา อ่านให้นักเรียนฟังซ้ำ ๆ โดยนักเรียนอ่านตาม
3. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับบทสนทนานั้น แล้วให้นักเรียนตอบคำถามว่า ในบทนั้นมีใครพูด พูดกันเรื่องอะไรบ้าง
4. อภิปรายเกี่ยวกับเนื้อความในบทสนทนานั้นว่าให้ข้อคิดอย่างไร
5. ครูสรุปแนวคิดที่ต้องการปลูกฝัง และอาจยกตัวอย่างอื่นๆ เพิ่มเติม
6. ฝึกให้ออกเสียงคำยาก และคำศัพท์ใหม่ๆ โดยให้เข้าใจความหมาย
7. ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยปัญหา "อะไรเอ๋ย" หรือแนะนำให้รู้จักสิ่งที่ต้องการสอน
8. ครูเล่านิทานให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง เมื่อเล่าจบแล้วถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องราวไปตามลำดับว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

9. ให้นักเรียนช่วยกันคิดหาเหตุผลจากเรื่องที่ได้อ่านว่า ถิ่นหรือไม้ถิ่นอย่างไร เพราะอะไร ช่วยกันอภิปรายและเล่าเรื่องคล้ายๆ กันนี้จากประสบการณ์ในชีวิตของนักเรียนด้วย

10. ครูสรุปแนวคิดที่ได้จากนิทานนั้นๆ

11. ให้นักเรียนลองแสดงละครสั้นๆ จากนิทานที่ได้ฟัง ทดให้พูดภาษาไทย ประโยคสั้นๆ ประกอบการแสดงท่าทาง

12. เขียนบัตรคำยากและคำศัพท์สำคัญให้นักเรียนอ่านและออกเสียงให้ถูกต้องโดยเฉพาะ

13. สำหรับตัวสะกดในมาตราต่างๆ ครูฝึกให้นักเรียนออกเสียงมากๆ หรือฝึกให้ฟังและพูดจากคำคู่ที่มีความคล้ายคลึงกัน ให้สามารถฟังความแตกต่างของเสียงได้ และออกเสียงให้แตกต่างกันได้ด้วย ให้ออกเสียงการวางอวัยวะเกี่ยวกับการออกเสียงให้อยู่ในตำแหน่งที่ถูก เช่น

ยาง ยาน หรือ ยาน ยาม

สา่ง ซาน หรือ ซาน สาม

หาง หาร หรือ หาร หาม

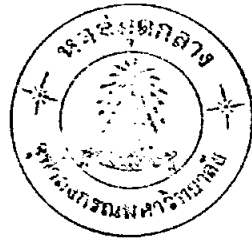
เวียง เวียน หรือ เวี้ยว เวียม

วาง วาว หรือ วาว วาน

ครูเขียนคำคู่เปรียบเทียบเหล่านี้ลงบนกระดานดำ อธิบายความหมายของคำแต่ละคำว่าหมายถึงอะไรในภาษาชาวบ้าน ฝึกให้ออกเสียงตามครู และฝึกให้ฟังเสียงที่ละคู่ ให้นักเรียนบอกว่าเหมือนกันหรือต่างกัน

14. สำหรับบทฝึกพูด ครูให้นักเรียนอ่านแผนภูมิฝึกพูดตามครู ครูอธิบายความหมายเป็นภาษาชาวบ้าน แล้วแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม ให้พูดโต้ตอบกัน ต่อจากนั้นจึงให้เด็กออกมาพูดโต้ตอบที่หน้าชั้นทีละคู่

15. ให้นักเรียนเล่นเกมหรือร้องเพลงประกอบ

ตัวอย่างกิจกรรมที่จัดใน 1 ช่วงเวลา

1. ครูทายปัญหา "อะไร เอย ชอบกินชอบกัด ไม่ใช่หมัก เสียงสัมผัสกับ
bung"
2. ครูสนทนากับนักเรียนถึงธรรมชาติและโทษของbung
3. ครูเล่านิทานเรื่อง "เน้งเด็กค้อ" โดยเล่าซ้ำๆ 2 ครั้ง เมื่อเล่า
ถึงคำ บุงข้าว บุงหิง สุ่มไฟ โกรชเคื่อง ตีน่อง หน้าจอง ให้เด็กบัตร์คำบนกระดานคำ
หรือกระเป่าผนัง
4. ครูถามคำถามเพื่อวัดความเข้าใจในการฟัง โดยให้นักเรียนตอบคำ
ถามทีละคน

- ลุงจองกำลังทำงานอะไร (อั้งไฟทองคั้ง)
- ลุงจองทำงานที่ไหน (หลังบ้าน)
- ลุงจองสั่งให้เน้งทำอะไร (ถางพง)
- เน้งทำอะไร (ไม่ทำตาม)
- ทำไมลุงจองจึงให้เน้งสุ่มไฟ (เพื่อไล่มุง)
- ลุงจองให้เน้งนำอะไรมาสุ่มไฟ (กิ่งไม้)
- ใครคือเจ้าค่าง (เน้ง)
- ทำไมลุงจองจึงโกรชเน้ง (เน้งไม่ทำตามที่ลุงจองสั่ง)
- เน้งเป็นเด็กอย่างไร (ซี้เกียจและค้อ)

5. ให้นักเรียนออกเสียงคำคู่เหล่านี้ โดยให้ออกเสียงพร้อมกันทั้งชั้น
และให้ออกเสียงทีละคน ดังนี้

จอง	-	จอน
ทอง	-	ตอน
เน้ง	-	เนน
นั้ง	-	นัน
ค่าง	-	คาน

6. ครูให้นักเรียนออกเสียงคำที่สะกดในแม่ กง ทั้งหมดอีกครั้ง
7. ให้นักเรียนอ่านแผนภูมิเพลง "bung" และร้องเพลงนี้

อุปกรณ์การสอน

1. ภาพชาวเขาเผ่าต่างๆ
2. แผนที่ประเทศไทย
3. แผนภูมิบทสนทนา
4. แผนภูมิบทฝึกพูด
5. แผนภูมิเพลง
6. บัตรคำ

เกมประกอบการสอน

- เกมที่ 1 ทายปัญหา คำที่สะกดในแม่ กง
- อะไร เอยสี่คนหาม สามคนแห่ สองคนพัก คนหนึ่งปักแส้ (ข้าง)
 - อะไร เอยสี่คนสู้ฟ้า อ้าปากกินคน (มั่ง)
- เกมที่ 2 ทายปัญหา คำที่สะกดในมาตราแม่ กน
- อะไร เอยมาจากเมืองจีน ถิ่นคือเมืองไทย (เทียน)
 - อะไร เอยตัวฉันเป็นไม้ ไล่ฉันเป็นถ่าน หัวฉันเป็นยาง (ดินสอ)
- เกมที่ 3 ทายปัญหา คำที่สะกดในมาตราเกย เกอว
- อะไร เอยอยู่คินกินหญ้า อยู่ฟ้ากินลม อยู่ทะเลกินลม (ควาย, วาว, หอย)
 - อะไร เอยชื่ออยู่ในควัว ตัวอยู่ในป่า (กระต่าย)

เกมที่ 4 เกมเราพวกเดียวกัน

อุปกรณ์ -

วิธีเล่น

แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายเสนอ อีกฝ่ายหนึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายออดมหรือเป็นพวกเดียวกัน จะต้องหาคำคู่กัน สัมพันธ์กัน เช่น

ฝ่ายเสนอ

ฝ่ายออดม

ลุง

ป่า

เสือ

กางเกง

แมว

ปลา

เกมที่ 5 เกมจ่ายตลาด

อุปกรณ์ -

วิธีเล่น

ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม ครูพูดว่าครูจะไปจ่ายตลาด ครูจะแบ่งนักเรียนให้ช่วยกันซื้อของ ของที่ซื้อต้องเป็นคำที่สะกดด้วยคำในมาตราต่างๆ เช่น

กลุ่มที่ 1 มาตราแมกง เช่น กุง เชียง ทองคิง แกง

แตง กางเกง

กลุ่มที่ 2 มาตราแมกน เช่น เทียน ฉอน จาน ชอน

กลุ่มที่ 3 มาตราแมกม เช่น โคม นม คีม ฉานวม

กลุ่มที่ 4 มาตราแมเกย เช่น ไฟฉาย หอย

กลุ่มที่ 5 มาตราเกอว เช่น แก้ว มะนาว ถั่ว มันแกว

สายบัว

เพลงประกอบการสอน

เพลงฉันเป็นคนไทย

ฉันเป็นคนไทย ทั้งกายและจิต ครอบสิทธิ์รวมพลัง เราทั้งอง
 รักชาติสามัคคี เป็นพี่น้อง ปกป้องชาติไทย ไว้ให้ยืนยง

เพลงไตรรงค์ธงไทย

ไตรรงค์ธงไทยปลิวไสวสวยงามสง่า สีแดงคือชาติ สีขาวศาสนา
 น้ำเงินหมายถึงพระมหากษัตริย์ไทย (ซ้ำ)

เพลงเยาวชนชาติไทย

(สร้อย) เยาวชนชาติไทย ต้องหยิ่งในความเป็น ชีวิตจิตใจอย่าให้ใคร
 คุกคาม (ซ้ำ)

เยาวชนไทยนั้นเป็นไทยทุกเมื่อ จะอยู่เหนืออยู่กลางหรือทางใต้
 แม้จะถือศาสนาใดๆ เกิดเป็นไทยต้องเป็นไทยอยู่ด้วยกัน
 เด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า ชาติ ศาสนา มหากษัตริย์ ชื่อสัตย์มั่น
 จงทำดี จงทำดี ไว้ชั่วชีวัน สิ่งสำคัญเพื่อมุ่งให้ชาติไทยเจริญ

เพลงดวงจันทร์

โน่นแน่ะ ดวงจันทร์ ดวงจันทร์ ดวงจันทร์ โน่นแน่ะดวงจันทร์ นั้นทอแสงมา
 แสงเย็นตา ในนภาคืนนี้ ฟ้างามดี ฤจจะเป็นสีทอง

เหล่าครุฑ เริงใจ เริงใจ สุขในฤทัย แสงจันทร์เรืองรอง
 สมใจปอง ฤจจะมองใดเหมือน แสงจันทร์เดือน ให้เรามาร้องว่า

เพลงbung

bung bung bung ไครนอนนอกมุ้งมักจะโคนbungกัก
 bungนี้ร้ายชะมัด ไครโคนbungกักจะต้องเจ็บตัว

บทฝึกพูด

1. ปลูกฝังความภูมิใจในท้องถิ่นของตน

อาชะ : หมู่บ้านของเราอยู่บนคอย

ยะเปา : รอบ้านของเราเป็นป่าและภูเขาสูง

อาชะ : ดินแดนของเราอยู่ห่างไกลผู้คน แต่ก็อุดมสมบูรณ์

ยะเปา : เราอยู่กันอย่างสุขสำราญ เราทำไร่ข้าว ไร่นัก
เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย

อาชะ : แม้ว่าเราจะไม่ร่ำรวย แต่เราก็มีความสุข

ยะเปา : ครับ ผู้ใหญ่บ้านยังชมว่า ทุกคนในหมู่บ้านขยันทำงาน
หากิน

2. ปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี

ทูปอ : ครูบอกว่า เราเป็นเจ้าของหมู่บ้านทุกคน

สาเล : ครับ เราจึงต้องทำหน้าที่ของตนให้ดี

ทูปอ : เราต้องขยันทำมาหากินใช่ไหมครับ

สาเล : ใช่ครับ และเรายังต้องไม่ก่อความเดือดร้อนให้คนอื่น
ด้วย

ประเมินผล

1. นักเรียนสามารถสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในท้องถิ่นของตน
ได้ดีเพียงใด
2. นักเรียนสามารถสนทนาโต้ตอบในบทสนทนา บทฝึกพูด ได้ดีเพียงใด
3. นักเรียนสามารถพูดตามครูได้ถูกต้องหรือไม่
4. นักเรียนสามารถออกเสียง คำที่สะกดในแมกง กน กม เกย เกอว
ว่าชัดเจนถูกต้องหรือไม่

5. นักเรียนสามารถจับใจความจากสิ่งที่ได้ฟัง เพียงใจ
6. นักเรียนสามารถฟังความแตกต่างของเสียงของคำคู่ที่มีความคล้ายคลึงกัน และนักเรียนสามารถบอกความเหมือนและความต่างกันได้ถูกต้องเพียงใจ
7. นักเรียนสามารถบอกเสียงคำที่คู่ที่ไรท์ทดสอบถูกต้องเพียงใจ
8. นักเรียนสามารถใช้ประโยคภาษาไทย บอกเล่าเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ หรือในการถามตอบได้คือเพียงใจ
9. นักเรียนสามารถใช้คำสรรพนาม คำสุภาพ ครับ คะ คะ ในประโยคต่างๆ และในชีวิตประจำวันได้คือเพียงใจ
10. สังเกตการสนทนา การร้องเพลง การเล่นเกม ว่าสามารถออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจนเพียงใจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน่วยที่ 2

บ้านเมืองของเรา

ความนำ

หน่วยเสนอนี้ เพื่อเป็นแนวการสอนหน่วยที่สองนี้ มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง พูดภาษาไทยในเรื่องเกี่ยวกับสภาพบ้านเมือง โดยเน้นให้นักเรียนได้เห็นความแตกต่างของลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศว่ามีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และอาชีพคนในแต่ละภาค ตลอดจนวิธีการติดต่อสื่อสาร การขนส่งสินค้า การฝึกทักษะส่วนใหญ่ในหน่วยนี้ จึงเป็นการฝึกพูดฟังการสนทนา ฟังบทความ การอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ดังกล่าว

ความมุ่งหมาย

1. ให้สามารถฟัง และจับใจความจากบทสนทนาและจากข้อความ
2. ให้สามารถสนทนา ชักถาม เกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับฟัง
3. ให้สามารถพูด แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ได้รับฟัง
4. ให้สามารถเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของตน
5. ให้สามารถพูดได้อย่างถูกต้องชัดเจนตามสำเนียงที่ใช้พูดกันในภาษาไทย
6. ให้สามารถใช้ภาษา และพูดได้ถูกต้องเหมาะสม
7. ให้สามารถฟัง เข้าใจ ความหมายของคำศัพท์ และพูดประโยคได้
8. เพื่อปลูกฝังความรักชาติบ้านเมืองของตน
9. เพื่อปลูกฝังแนวคิดในการสงวนทรัพยากรธรรมชาติ

มากขึ้น

ประสบการณ์

1. ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของภาคต่างๆ ในประเทศไทยแตกต่างกันคือ ภาคเหนือมีภูเขาและป่าไม้ ภาคกลางเป็นที่ราบลุ่ม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นที่ราบสูง ภาคใต้มีภูเขาและที่ราบชายทะเล

2. ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของทางภาคเหนือ ซึ่งเป็นหมู่บ้านคนไทยชาวเขาเป็นดินแดนที่น่าอยู่สวยงาม เพราะมีภูเขา ป่าไม้ ลำธาร ห้วย ป่าไม้เต็มไปด้วยต้นไม้มากมายทั้งใหญ่และเล็ก ป่าไม้ช่วยให้มีฝนตก และไม่เกิดน้ำท่วม เนื่องจากต้นไม้ช่วยดูดน้ำเอาไว้ จึงไม่ควรหักล้างถางป่า

3. การประกอบอาชีพของคนในแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกันตามสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ ภาคเหนือนิยมประกอบอาชีพในด้านการเกษตร โดยเฉพาะชาวเขา มีอาชีพทำไร่บนภูเขา พืชที่นิยมปลูกกันมาก คือ ข้าว ข้าวโพด มันเทศ พืชผักต่างๆ นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสัตว์ เช่น ม้า แพะ แกะ และลา ตามบ้านนิยมเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู เป็ด ไก่ เพื่อเป็นอาหารและเลี้ยงไว้ประกอบพิธีตามจารีตประเพณี

4. การติดต่อสื่อสาร เนื่องจากเราจำเป็นต้องต้องมีการติดต่อส่งข่าวถึงเพื่อนฝูงญาติพี่น้อง ที่อยู่ต่างท้องถิ่น วิธีการติดต่อได้แก่ การส่งจดหมาย การโทรเลข การโทรศัพท์ เป็นต้น

5. การคมนาคม ไปมาติดต่อและการขนส่งสินค้าในท้องถิ่น มีวิธีการติดต่ออย่างไร ตลอดจนการติดต่อกับภาคอื่นๆ ในประเทศ

6. อ่านข้อความให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนตั้งข้อเรื่อง และตอบคำถามเนื้อเรื่องดังนี้

ยามเช้าอากาศสดชื่น คำป้อตื่นแต่เช้ามีด ช่วยพอมแมรดน้ำผักกาด เมื่อกินข้าวเช้าแล้วก็พากันไปทำไร่ คำป้อจูงน้องตามไปไม่อีกอาก น้องของคำป้อตัวเล็ก แต่ออกทนมาก พอกับพี่และคำป้อช่วยกันขุดดินทำไร่ข้าวโพด ถั่วแดง และมันแกว บางวัน

แม่ให้น้องเฝ้าบ้าน และช่วยป้อนน้ำและซ่อมรั้วสวนผัก เพื่อไม่ให้ไก่ผูกเข้าไปฉีกกินผัก ตอนเย็นเมื่อกลับถึงบ้านแม่หุงข้าว คำป้อช่วยที่และพอนวดข้าวเอาไว้ทำเป็นข้าวสารหุงกิน ถ้าวินใจแม่ของคำป้อไม่ไปไรก็จะนั่งทอดผ้าด้วยด้ายสีสดเอาไว้ใส่

7. บทฝึกสนทนา ให้แนวคิดในการสงวนทรัพยากรธรรมชาติ

- ลิโจ : จะบุญ บ้านเธอทำอะไรอะไร
 จะบุญ : บ้านฉันทำอะไรชาวโศก แต่ไม่ได้ทำอะไรเดือนลอย
 ลิโจ : การทำอะไรเดือนลอยเป็นอย่างไร
 จะบุญ : ฉันก็ไม่รู้เหมือนกัน เพียงแค่เคยได้ยินเพื่อนพูด
 ลิโจ : ถ้าเช่นนั้นเราไปถามครูกันดีกว่า นั่นใจคุณครูเดินมาพอดี
 ครู : พวกเขากำลังคุยอะไรกัน
 จะบุญ : พวกเขากำลังคุย เรื่องทำอะไรครับ
 ลิโจ : คุณครูครับ การทำอะไรเดือนลอยเป็นอย่างไรครับ
 ครู : การทำอะไรเดือนลอยคือการทำอะไรย้ายที่บ่อยๆ และต้องโค่นต้นไม้ และเผาป่าหลายแห่ง เมื่อป่าถูกทำลายมากเข้าก็จะทำให้ฝนไม่ตกตามฤดูกาล แต่เมื่อฝนตกจะเกิดน้ำหลากอย่างรวดเร็ว นำความเสียหายแก่ตนเอง เราจึงไม่ควรทำอะไรเดือนลอย

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ครูให้นักเรียนดูแผนที่ประเทศไทย และอธิบายถึงลักษณะภูมิประเทศของไทยในภาคต่างๆ
2. ครูให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับภูมิประเทศ ลักษณะต่างๆ และสนทนาเกี่ยวกับลักษณะของภูมิประเทศชนิดนั้นๆ

- ที่ราบลุ่ม
- แม่น้ำ
- ภูเขา
- ทะเล
- ป่าไม้

3. ครูให้นักเรียนคุณภาพเกี่ยวกับ การประกอบอาชีพของประชาชนในภาคต่างๆ และสนทนาเกี่ยวกับวิธีการประกอบอาชีพนั้นๆ

- การทำไร่
- การทำนา
- การประมง
- การทำเหมืองแร่
- การเลี้ยงสัตว์

4. ครูให้นักเรียนเล่าวิธีการติดต่อสื่อสารภายในหมู่บ้านของตน และการติดต่อสื่อสารกับต่างท้องถิ่น

5. ครูให้นักเรียนเล่าวิธีการเดินทางไปมาติดต่อภายในหมู่บ้าน ตลอดจนวิธีการติดต่อกับต่างถิ่น

6. ครูอ่านเนื้อเรื่องที่จะให้นักเรียนตั้งชื่อเรื่อง 2 ครั้ง
7. ครูให้นักเรียนตั้งชื่อเรื่องพร้อมทั้งให้เหตุผลว่าทำไมจึงตั้งชื่อนั้น
8. ครูให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ฟัง
9. ครูคิดแผนภูมิบทสนทนา อ่านให้นักเรียนฟังซ้ำๆ

10. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับบทสนทนานั้น โดยให้นักเรียนตอบคำถามว่า ในบทนั้นมีใครพูดกับใคร พูดกันเรื่องอะไร

11. ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อความในบทสนทนานั้นว่าให้ข้อคิดอย่างไร

12. ครูสรุปแนวคิดที่ต้องการปลูกฝัง และอาจยกตัวอย่างอื่นๆ เพิ่มเติม
13. สำหรับบทฝึกพูด ครูให้นักเรียนอ่านแผนภูมิบทฝึกพูด ครูอธิบายความหมายเป็นภาษาชาวบ้าน แล้วแบ่งเด็กเป็น 2 กลุ่ม ให้พูดโต้ตอบกัน ต่อจากนั้น อาจให้เด็กออกมาพูดโต้ตอบกันที่หน้าชั้นที่ละ 2 คน
14. ให้นักเรียนร้องเพลง หรือเล่นเกมประกอบ

ตัวอย่างกิจกรรมที่จัดใน 1 ชั่วโมง

1. ครูให้นักเรียนที่เคยมีประสบการณ์การทำอะไรเล่าให้เพื่อนฟัง
2. ครูอ่านข้อความตามเนื้อเรื่องให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนช่วยกันตั้งชื่อเรื่อง พร้อมทั้งให้เหตุผลว่าทำไมจึงตั้งชื่อนั้น
3. ครูถามคำถามเพื่อวัดความเข้าใจในการฟัง โดยให้นักเรียนตอบทีละคน

- คำป้อนนอนเวลาใด	(เข้ามืด)
- กอนกินข้าวคำป้อทำอะไร	(รคนำผักกาด)
- ครอบครัวคำป้อทำอะไรอะไร	(ข้าวเจ้า, ถั่วแดง, มันแกว)
- คำป้อพาใครไปทำอะไรควย	(นอง)
- ปู้ยบ้านทำอะไรบ้าง	(รคนำ, ซ่อมรั้วสวนผัก)
- ตอนเย็นคำป้อช่วยใครทำงานบ้าน	(พี่และพ่อ)
- ถ้าแม่ของคำป้อไม่ไปไร จะทำอะไร	(ทอผ้า)

4. ครูให้นักเรียนออกมาแสดงท่าทางประกอบ ตามที่ครูบอก อาจให้แข่งขันกันหลายคน ผู้ที่ทำไ้ถูกต้องที่สุดเป็นผู้ชนะ

- คั่นนอนแต่เข้ามืด
- รคนำผักกาด
- ซูดคินปลูกผัก
- นั่งทอผ้า

5. ครูให้นักเรียน แต่งประโยคช่วยปากเปล่าจากคำศัพท์ที่ละคน แล้วให้เพื่อนว่าตาม โดยใช้คำศัพท์เหล่านี้คือ สก๊วต รกน้ำ อีกอาค ออกทน ชุกคิน ทอผ้า

อุปกรณ์การสอน

1. รูปภาพเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะต่างๆ
2. แผนที่ประเทศไทย
3. แผนภูมิบทสนทนา บทฝึกพูด และแผนภูมิเพลง
4. บัตรคำ และกระเป๋ายาง

เกมประกอบการสอน

เกมที่ 1 นักค่าน

อุปกรณ์ -

วิธีเล่น แบ่งนักเรียนเป็นสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายเสนอ อีกฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายค้าน ฝ่ายเสนอกล่าวคำใดออกมา ฝ่ายค้านจะต้องกล่าวคำตรงกันข้ามทันที โดยห้ามใช้คำว่า ไม่

ฝ่ายเสนอ

ฝ่ายค้าน

พ่อ

แม่

กินข้าว

ออกข้าว

เกมที่ 2 เกมต่อคำ

วิธีเล่น ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม ให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งพูดคำๆหนึ่ง แล้วให้เพื่อนคนต่อไปพูดต่อไปเรื่อยๆ จนได้เรื่องราว ใครทำอะไร ที่ไหน ฯลฯ เช่น

คนที่ 1 พูดว่า สาเล

คนที่ 2 พูดว่า สาเลกิน

คนที่ 3 พูดว่า สาเลกินปลา

เพลงประกอบการสอน

รักกันไว้เถิด

รักกันไว้เถิดเราเกิดร่วมแดนไทย จะเกิดภาคไหนๆ ก็ไทยด้วยกัน เชื้อ-
สายประเพณีไม่มีชดกัน เกิดใต้งไทยนั้น พวกคุณทุกคนคือไทย

ท้องถิ่นแหลมทองเหมือนท้องของแม่ เกิดถิ่นเดียวกันแท้ เหมือนแม่เดียวกัน
ไซ้ไหม ยามฉันทมองตากคุณอบอุ่นดวงใจ เห็นสายเลือดไทยในสายตาบอดสายสัมพันธ์

ทะเลแสนงาม ในน้ำมีปลา พืชพันธุ์ขึ้นค้ำชตาไร่นารวงทองใส สิ้นทรัพย์มี
เกลื่อนกล่น บรรพชนให้ไว้ เราลูกหลานไทยจงร่วมใจรักษาไว้มัน

แหลมทองโสภาคย์บารมี ปกเกล้าเราไทยนี้ร่วมเย็นเป็นศรีของใส ใครคิด
บังอาจหมิ่นถิ่นทององค์ไท เราพร้อมพลีใจป้องกันไทยและองค์ราชันย์

บทฝึกพูด

1. ลักษณะความแตกต่างของภูมิประเทศ

อาชะ : ภูมิประเทศของไทยเราคงไม่เหมือนกันทุกภาคไซ้ไหม
ครับ

จะแล : ไช้ครับ ภาคเหนือมีภูเขาและป่าไม้ ภาคกลางเป็นที่
ราบลุ่ม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นที่ราบสูง ภาคใต้
มีภูเขาและที่ราบชายทะเล

อาชะ : เพราะเหตุนี้กระมังครับ จึงทำให้อาชีพและความเป็น
อยู่ของคนในแต่ละท้องถิ่นต่างกัน

จะแล : ครับ ผลิตผลของแต่ละภาคจึงแตกต่างกันด้วย

2. การคมนาคมในหมู่บ้าน

- จะลอ : รอบบ้านของฉันเป็นป่าและทิวเขาสูง
- จะบุญ : ถ้าเช่นนั้น คุณคงไปซื้อของในเมืองลำบากมาก
- จะลอ : ไม่ลำบากหรอกครับ เพราะมีถนนและมีรถประจำทาง
ผ่านหมู่บ้าน
- จะบุญ : คุณไปเที่ยวในเมืองบ่อยไหมครับ
- จะลอ : ไม่บ่อยหรอกครับ ถ้าต้องการซื้อของมากๆ เราจึงจะ
เข้าไปตลาดใกล้ตัวอำเภอ
- จะบุญ : หมู่บ้านของเราก็มีถนนติดต่อกับตลาดได้ แทนที่แสงมี
ฝุ่นตลบตลอดทาง

ประเมินผล

1. ทักษะความสามารถในการจับใจความเรื่องราวที่ได้รับฟัง
2. ทักษะความสามารถในการซักถามและตอบปัญหา
3. สังเกตความกล้า ในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
4. ทักษะความสามารถในการเล่าเรื่อง จากประสบการณ์
5. ทักษะความชัดเจน ถูกต้องชัดเจนในสำเนียงที่ใช้พูด
6. ทักษะความสามารถในการใช้ภาษา และความถูกต้องเหมาะสม
7. ทักษะความสามารถในการใช้คำศัพท์ แต่งประโยคด้วยปากเปล่า
8. ทักษะความสามารถสนทนาโต้ตอบตามบทฝึกพูดได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว
เพียงใจ
9. ทักษะความสามารถในการออกเสียงขณะร้องเพลงหรือเล่นเกม

หน่วยที่ 3

ชีวิตที่มีความสุข

ความนำ

หน่วยสอนการสอนเรื่อง "ชีวิตที่มีความสุข" มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง พูด และสนทนาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวัน การปฏิบัติตนต่อครอบครัว ต่อสังคม แนวทางในการดำเนินชีวิตที่มีความสุข และรวมบทฝึกสนทนา โดยยึดตัวสะกดในแม่ กก กค กข และการผันวรรณยุกต์เป็นหลัก ครูควรแบ่งสอนเป็นเรื่องๆ และเลือกบทฝึกพูด หรือให้ร้องเพลง เล่นเกมประกอบการสอนตามความเหมาะสม

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อฝึกทักษะการฟัง พูด และสนทนา เรื่องราวเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวัน
2. เพื่อฝึกให้ออกเสียงคำที่สะกดในแม่ กก กค กข และการผันวรรณยุกต์ได้อย่างถูกต้อง
3. เพื่อฝึกให้สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องราวที่ได้ฟังได้ถูกต้อง
4. เพื่อให้สามารถบอกความหมายและใช้คำศัพท์ต่างๆ ในการแต่งประโยคด้วยปากเปล่าได้
5. เพื่อให้แนวคิดเกี่ยวกับชีวิตครอบครัวที่มีความสุข ว่าควรเป็นอย่างไร เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมเท่าที่ควร
6. เพื่อปลูกฝังความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัว สังคม
7. เพื่อปลูกฝังความมีน้ำใจ ความร่วมมือ ความสามัคคี

8. เพื่อปลุกฝัง เรื่องความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ
9. เพื่อปลุกฝังให้เห็นคุณค่าของการศึกษา

ประสบการณ์

1. ชีวิตประจำวันในครอบครัวมี พ่อ แม่ ลูก พี่ น้อง ทุกคนต้องช่วย
พ่อแม่ทำงานบ้าน
2. การจะมีอาชีพที่สุจริต เมื่ออายุยังน้อย ต้องชวนชวายเป็นวิชา ความรู้
โตขึ้นจะได้นำความรู้นั้นมาประกอบอาชีพ ไม่ควร เกียจคร้านและ เบียดเบียนผู้อื่นใน
เรื่องเวลา กำลังกายและทรัพย์สิน
3. การมีร่างกายแข็งแรง รู้จักป้องกันโรค จะช่วยให้ชีวิตปลอดภัย มี
อายุยืนและมีความสุข
4. การอยู่ร่วมกับผู้อื่นเป็นจำนวนมากในบ้านเมืองของเรา เราต้อง เชื่อ
ว่าความคิดและการกระทำของคนอื่นอาจเหมือนกัน และแตกต่างกันบ้าง บางครั้งผล
ประโยชน์ขัดกัน ก็ต้องหาทางตกลงกันได้ เราต้องพยายามคิด และทำเพื่อผู้อื่นบ้าง
เพื่อเราจะอยู่กับเขาได้อย่างสงบสุข
5. ปลุกฝังความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัว และให้แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว
ที่มีความสุข จากบทสนทนาระหว่าง สาพอกกับทูปอ ดังนี้

สาพอ	:	ทูปอ กลับถึงบ้านแล้วมาเล่นตอกกันใหม่
ทูปอ	:	ไม่ละ ฉันต้องรีบช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน
สาพอ	:	เธอช่วยพ่อแม่ทำงานอะไรบ้าง
ทูปอ	:	ฉันช่วยแม่ ซักผ้า ตักน้ำ เพาะถั่วงอก บางวันฉันจะไป ตัดรากไม้ หาผักแพงในป่า
สาพอ	:	ตอนกลางคืน เธอคงทบทวนวิชาหรือทำแบบฝึกหัด ที่ครูให้สินะ

- พุด : ถูกต้อง ถ้าคืนใจอากาศอบอุ่นดี ปู่จะเรียกให้ไปฟังนิทาน
ที่นอกชาน
- สาป : ปู่เขোকงชอบเล่านิทาน
- พุด : ใจครับ ปู่เล่าไปก็ส่งสอนไปให้ทุกคนเป็นคนดี ชื่อสัตย์
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เธอจะไปฟังก็ได้ละ

6. ปลุกฝังให้เห็นคุณค่าของการศึกษา จากบทสนทนาระหว่างเล่าชาน
สาเลกับเลง

- เล่าชาน : เลง วันนี้เธอทำไม ไม่ไปโรงเรียนเห็นครูถามถึง
เลง : ฉันเบื่อเรียนหนังสือไม่เห็นสนุกเหมือนวิ่งเล่นอยู่ที่บ้าน
เลย
- เล่าชาน : ครูเคยสอนว่า คนไม่เรียนหนังสือเป็นคนโง่เขลา
ไม่มีความรู้ติดตัวและต้องลำบากกายหน้า
- สาเล : ที่โรงเรียนนอกจากจะได้อ่าน เขียน เรียนเลขแล้ว
เรายังได้พบเพื่อนมากมาย เวลาพักเราเล่นกันสนุก
มาก
- เลง : สนุกประเดี๋ยวเดียว ก็ต้องเข้าเรียน ไม่เห็นดีเลย
- เล่าชาน : การเรียนหนังสือจะทำให้เราเป็นคนฉลาด ทัศนคน
ไม่เสียเปรียบใครนะ
- สาเล : และวิชาความรู้จะเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ
ในภายหน้าได้ พวกเรารักเรียนกันทุกคน

7. ปลุกฝังการสาธารณสุข และอนามัย จากบทสนทนาระหว่าง หมอและ
จะพะ

- หมอ : หมูบ้านคุณเลี้ยงสัตว์อะไรบ้างครับ

- จะพะ : เลี้ยงวัว กวาย หมู แพะ เป็ด ไก่ ครบ
หมอ : คุณเลี้ยงกันอย่างไร
จะพะ : เราทำคอกไว้โตที่บ้านครับ
หมอ : เวลาฝนตก ไม่เฉอะแฉะและมีกลิ่นเหม็นหรือครับ
จะพะ : เราเคยชินเสียแล้ว จึงไม่รู้สึกรึ
หมอ : คุณควรหมั่นดูแลทำความสะอาดคอกอยู่เสมอ หรือไม่ก็
ทำคอกไว้นอกบ้าน
จะพะ : เพราะอะไรครับ
หมอ : ถ้าคอกสัตว์ไม่สะอาดพอ อาจทำให้เกิดโรคได้
จะพะ : ครับ ผมจะพยายามปฏิบัติตามคำแนะนำ

8. ปู่คุณจึงให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการศึกษา จากบทความ และกลอน
ต่อไปนี้

การที่เราจะมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขนั้น จะต้องมีสติปัญญา ความรู้ ความ
สามารถดี รู้จักแก้ปัญหาต่างๆ ให้ลุล่วงไปด้วยดี สิ่งเหล่านี้มิได้ติดตัวมาแต่กำเนิด
แต่ทุกคนมีโอกาสฝึกฝนตนเองได้ โดยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ทั้งในโรงเรียนและนอก
โรงเรียน วิชาความรู้ที่ไ้รับนั้นจะเป็นเครื่องมือในการทำมาหากินของเราต่อไป
เมื่อเรายัง เป็นเด็ก จึงควรหมั่นศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพื่อเป็นเครื่องหาเลี้ยงชีพต่อไปใน
วันข้างหน้า

อย่าเกียจคร้านการ เรียนแรงอุสาห

มีวิชาเหมือนมีทรัพย์อยู่นับแสน

จะตกถิ่นฐานใด คงไม่แคลน

ถึงคับแค้นก็พอยังประทังตน

อันความรู้กระจ่างแต่อย่างเดียว

แต่ให้เขี้ยวขามุเก็จจะเกิดผล

อาจจะชักเชือกชูฟูกนธิ

ถึงคนจนพงษ์ไพรงคงได้ดี

9. ปลุกฝังความขยันหมั่นเพียรแก่นักเรียน จากบทกอกสร้อย เรื่องนก
กระจาบ

นกเอี้ยงนกกระจาบ เห็นใบพงลงคาบคอยเพียรชน มาสอคสอชวย
จะงอยปากของตน รวากับคนช่างพินิจคิดทำรัง ช่างละเอียดเสียดสลับออกซับซ้อน อยู่
พักร่อนนอนรมไคสมหวัง แม้นทำการ หมั่นพินิจคิดระวัง ให้ได้ตั้งนกกระจาบไม่หยาบ
เอย

10. ปลุกฝังคุณธรรมในการอยู่ร่วมกัน จากบทความ เรื่อง การถือ
ประโยชน์ส่วนรวม

คนที่อยู่กันเป็นหมู่คณะ หรืออยู่กันเป็นบ้าน เป็นเมือง เป็นประเทศ
เมื่อมีเหตุที่ทำให้ประโยชน์ของส่วนตัวต้องขัดกับประโยชน์ของส่วนรวมแล้ว ควรถือ
เอาประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญกว่า เช่น ในเวลาสงคราม ประเทศเราถูกข้าศึก
รุกราน การออกไปต่อสู้ยอมขัดกับประโยชน์ส่วนตัว ที่ต้องจากพ่อแม่ พี่น้อง ไปดำ-
บากต่างๆ และยังไม่ไคทำมาหากินควย ถ้าเคราะห์ร้ายก็อาจตาย แต่ถ้าไม่ออกไปต่อ
สู้ก็จะเสียประโยชน์ส่วนรวมคือ ถ้าข้าศึกตีบ้านเมืองแตก ก็จะทำให้ญาติ พี่น้องร่วม
ชาติพากันตาย และตกไปอยู่ใต้อานาจข้าศึกแล้ว เราก็คงจะไม่มีความสุข

นอกจากนี้ การถือเอาประโยชน์ส่วนรวมจะเห็นได้จากการช่วยกันทำ
ถนน การสร้างสะพาน ซुकคลอง เพื่อพัฒนาท้องถิ่น การบริจาคเงินเพื่อสร้างโรงเรียน
โรงพยาบาล สร้างบ่อน้ำ การช่วยกันรักษายานเมืองให้สะอาดสวยงาม เหล่านี้ล้วน
เน้นการถือเอาประโยชน์ส่วนรวมสำคัญ กว่าประโยชน์ส่วนตัวทั้งสิ้น

11. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับตัวละครในแม่ กก และการผันวรรณยุกต์ จากนิทานเรื่อง "เจ้าเปี้ยกกับจิ้งจก"

จิ้งจกน้อยตัวหนึ่ง เกาะอยู่ข้างตึก ตกคึก เจ้าเปี้ยกเดินถูกก๊กมาลักขโมยของในตึก จิ้งจกตกใจ หล่นจากข้างตึกลงมาตัวอ่อนปวกเปียก

12. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับตัวละครในแม่ กค และการผันวรรณยุกต์ จากนิทานเรื่อง "ตาออกไปตัดไม้"

ตาออกเป็นเด็กอวดดี พอไซ้ให้ไปตัดไม้ในป่า แม่เตือนให้ระมัดระวังตัว ตาออกไม่เชื่อฟังรับลัดเลาะไปตามทางที่ลัดเลี้ยวอย่างรวดเร็ว ้วยความประมาทเลยสะดุดกอไม้ ล้มพาดถูกปากบวมบุ๋ก ตาออกร้อง เอ็ดตะโรด้วยความเจ็บปวด และขาดความอดทน

13. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับตัวละครในแม่ กข และการผันวรรณยุกต์ จากนิทานเรื่อง "นกกระเจาม"

นกกระเจาป่าฝูงหนึ่ง ชอบลอบมากินข้าวเปลือกในนาของตาอวบ ตาอวบจึงคิดปราบนกโดยแขวนบ่วงรอบคันนา เพื่อดักจับนก วันรุ่งขึ้น เมื่อนกพากันลงมากินข้าวเปลือก ตาอวบจึงตลบบ่วงครอบเสียงโครมครืน กระเจาป่าทุกตัวรวมกำลังบินขึ้นพร้อมกัน ไซ้ปีกยกบ่วงไปแขวนไว้นั่นเอง ตาอวบจึงตะครุบนกไม่ได้สักตัวเดียว

กิจกรรมเสนอแนะ

1. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนตอบคำถามครูว่าในวันหนึ่งๆ ทำอะไรบ้าง ครูทบทวนคำตอบของนักเรียนแต่ละคน พูดเป็นภาษาไทยให้ชัดเจน แล้วให้นักเรียนพูดตาม 2 -3 ครั้ง แล้วครูให้นักเรียนเล่าให้เพื่อนฟัง เป็นประโยคภาษาไทยง่ายๆ ตามที่ได้ตอบคำถามครูไปแล้วนั้น

2. ทาบทัศนทนาที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในครอบครัว ครอบครัวหนึ่ง มาอ่านให้ฟัง แล้วให้นักเรียนตอบคำถามว่าใครทำอะไรบ้าง

3. ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า นักเรียนควรมีหน้าที่ต่อ ครอบครัวอย่างไรบ้าง

4. ทาบทัศนทนาที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันมาประกอบการสอน โดยให้เด็ก อ่านแผนภูมิบทสนทนานั้นตามครู ครูอธิบายความหมายของบทสนทนา แบ่งนักเรียน เป็น 2 กลุ่ม ให้อ่านตามครู โดยผลัดกันเป็นผู้ถามและผู้ตอบสลับกัน เมื่อเห็นว่า นักเรียนพอจะจำบทสนทนาได้แล้ว ให้ฝึกบทสนทนา โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม โต้ตอบกัน หรืออาจแบ่งกลุ่ม ชายหญิงให้โต้ตอบกันก็ได้ ต่อจากนั้นจึงให้นักเรียนจับคู่ออกมาพูด หน้าชั้น

5. ทาบทัศนทนาที่ปลุกฝังให้เห็นคุณค่าของการศึกษา ให้นักเรียนฝึกสนทนา แล้วให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทสนทนานั้น และสรุปแนวคิดที่ได้ จากบทสนทนา

6. ทาบทัศนทนาที่ปลุกฝัง การสาธารณสุข ให้นักเรียนฝึกสนทนา แล้ว ให้นักเรียนเล่าถึงการรักษาความสะอาดในบ้านของตน

7. ทาบทัศนทนาที่ปลุกฝังคุณค่าของการศึกษามาอ่านให้นักเรียนฟัง อธิบาย ความหมายของคำศัพท์บางคำแล้วให้นักเรียนอภิปรายว่าเห็นด้วยหรือไม่ เพราะ- เหตุใด และสรุปแนวคิดที่ได้จากบทความนั้น

8. ทัดแผนภูมิบทคัดสรรย่อ คำกลอน ที่ให้แนวคิดในการปลุกฝังความซน หนึ่เพียร อ่านให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนช่วยกันตีความหมาย และสรุปข้อคิดที่ได้

9. ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างอื่นๆ เพิ่มเติม

10. ทาบทัศนทนาที่ปลุกฝังคุณธรรมในการอยู่ร่วมกัน อ่านให้นักเรียนฟัง ตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบเกี่ยวกับเรื่องราวที่ได้ฟัง

11. ให้นักเรียนอภิปราย เกี่ยวกับเนื้อความในบทความ สรุปแนวคิดที่ได้ รัย และให้นักเรียนเล่าเรื่องคล้ายๆ กันนี้ ซึ่งแสดงถึงการถือประโยชน์ส่วนรวม จาก

ประสบการณ์ของคน

12. เล่าเรื่องเกี่ยวกับตัวละครในมาตราแม่ กก กค กข ให้นักเรียนฟัง เรื่องละ 2 ครั้ง แล้วถามคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่เล่านั้น เพื่อคือนักเรียนมีความเข้าใจเพียงใด

13. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่านิทานนั้นให้ข้อคิดอะไรบ้าง

14. ฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำที่สะกดในแม่ กก กค กข โดยออกเสียงของคำใดเหมือนกันหรือต่างกัน โดยออกเสียงทีละคู่ เช่น

ครู		นักเรียน
๗	๗	เหมือนกัน
ออก	ออก	
๗	๗	ต่างกัน
ออก	ออบ	

15. ฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำใดเหมือนกันบ้าง โดยออกเสียงทีละ 3 ตัว เช่น

ครู		นักเรียน
สาก	สาก สาค	1 กับ 2
คัก	คัค คัค	2 กับ 3
จิก	จิค จิก	1 กับ 3

16. ฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำที่คล้ายคลึงกัน ดังนี้

คัก	คัค	หรือ	อบ	อม
สาก	สาค	หรือ	จาบ	จาม
๗	๗	หรือ	๗	๗
ออก	ออก	หรือ	กาบ	กาม

ครูเขียนคำคู่เหล่านี้ลงบนกระดานคำ อธิบายความหมายของคำแต่ละคำ ว่าหมายถึงอะไรในภาษาชาวบ้าน ฝึกให้ออกเสียงตามครู และฝึกให้ออกเสียงทีละคู่

17. ให้ร้องเพลงหรือเล่นเกมประกอบ
18. ให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบนิทาน ความเรื่องที่เล่าให้ฟัง
19. ให้นักเรียนช่วยกันแต่งนิทานด้วยปากเปล่า

ตัวอย่างกิจกรรมที่จัดใน 1 ชั่วโมง

1. สนทนากับนักเรียนถึงกิจวัตรประจำวัน ของนักเรียนว่า วันหนึ่งๆ ใดทำอะไรบ้าง
2. ครูให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่านักเรียนควรมีหน้าที่ครอบครัวอย่างไร
3. อ่านบทสนทนาที่ปลุกฝังความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัว และให้แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัวที่มีความสุข 2 ครั้ง
4. ครูให้นักเรียนตอบคำถามปากเปล่าทีละคน
 - การสนทนาเกิดขึ้นตอนใด (ตอนเย็น)
 - ทำไมทพพจึงไม่ยอมเล่นกับ (รีบกลับบ้านไปช่วยพ่อแม่ทำงาน) สาป
 - ทพพช่วยทำงานบ้านอะไรบ้าง (ซักผ้า, ตักน้ำ, เพาะถั่วงอก)
 - ตอนกลางคืนทพพทำอะไรบ้าง (ทบทวนวิชา, ทำแบบฝึกหัด)
 - ใคร เป็นคนเล่านิทานให้ทพพฟัง (ปู่)
 - ปู่ของทพพสอนให้ทพพเป็นคน (ซื่อสัตย์ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่) อยางไร
5. ครูคิดแผนภูมิบทฝึกพูด แล้วอ่านให้นักเรียนฟัง
6. ครูให้นักเรียนสนทนาทั้ง เป็นกลุ่มและ เป็นคู่
7. ครูให้นักเรียนฝึกออกเสียงคำที่สะกดด้วยแก่ กก และ กบ จากบทสนทนาให้ถูกต้องชัดเจน พร้อมกับให้เด็กที่เข้าใจความหมายในแต่ละคำ อธิบายให้เพื่อนฟัง ถ้านักเรียนไม่เข้าใจ ไม่ทราบคำใด ครูอธิบายให้ฟัง

8. ครูให้นักเรียนใช้คำดังกล่าว แต่งประโยคด้วยปากเปล่า แล้วให้นักเรียน
คนอื่น ๆ ออกเสียงตาม
9. ครูให้นักเรียนร้องเพลง "งานสิ่งใด"

อุปกรณ์การสอน

1. แผนภูมิบทสนทนา บทฝึกพูด และแผนภูมิเพลง
2. แผนภูมิบทกลอน "อย่าเกลียดคร้าน" บทออกสร้อย "นกกระจาบ"
3. บัตรคำ
4. บัตรแถบประโยค

เพลงประกอบการสอน

เพลงงานสิ่งใด

งานสิ่งใด งานสิ่งใด แม้ใครทะเลยหิ้งปล่อย มีวแต่คอย เฝ้าแต่คอย
หวังคอยแต่เพียงโยนกลอง ไม่มีเสร็จ ไม่มีเสร็จ รับรอง จำไว้ทุกคนต้องทำงาน
เราต้องช่วยกัน ช่วยกัน

เพลงฉันเป็นเด็กดี

ทุกคนไปรคฟังก่อนซี	นักเรียนต้องเป็นเด็กดี
จิตใจ มั่นคง สุจริต ซื่อตรง	เราจงร่วมรักสามัคคี (แก๊งๆๆๆ)
ทุกคนไปรคฟังก่อนซี	ฉันเองจะเป็นเด็กดี
จิตใจมั่นคง สุจริต ซื่อตรง	เราจงร่วมรักสามัคคี (แก๊งๆๆๆ)

เพลงบ้านของฉัน

ตัวฉันมีบ้านหลังหนึ่ง	เป็นที่พักที่พึ่งทุกวันเวลา
ฉันช่วยพ่อแม่ เลี้ยง ไก่ เลี้ยงปลา	เช็ดถูกวาดบ้านปลูกผักคายหญ้า
หนละหนอบ้านคู่งามตา	ช่วยกัน รักษาให้หน้าอยู่เอ๋ย
พวกเราร่วมเย็นเป็นสุข	รื่นเริงสนุกสำราญบานใจ

เกมประกอบการสอน

เกมที่ 1 เกมยิงเรือ

อุปกรณ์ -

วิธีเล่น แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มละ 3 คน กลุ่มหนึ่งสมมติเป็นเรือลำหนึ่ง เรือทุกลำ จะมีชื่อตามมาตราสะกดแม่ต่างๆคือ เรือกง เรือกัน เรือกม เรือกบ ฯลฯ เรือเหล่านี้จะตั้งแถวหันหน้าเข้าหากัน คนที่ 1 ของเรือทุกลำยื่นแถวหน้า คนที่ 2, 3 อยู่ถัดมาตามลำดับ

เมื่อเริ่มเล่น ครูให้เรือลำใดลำหนึ่งเริ่มก่อน โดยคนที่ 1 ของเรือลำนั้นพูดว่า "บีก" คนที่ 2 พูดว่า "บีก" คนที่ 3 พูดว่า "โป้งเรือ ... " คนที่ 1 ของเรือลำที่ถูก "โป้ง" ต้องรับคำว่า "บีก" ทันที ถ้าเขาไม่รับไม่ทัน หรือคนที่ 2 หรือ 3 ในเรือเดียวกันรับแทน ถือว่าผิดกติกา ต้องถูกออกทั้งลำ เล่นไปจนกว่าจะเหลือเรือลำสุดท้าย ถือว่าเรือลำนั้นชนะ

เกมที่ 2 เกมหินโสโครก

อุปกรณ์ -

วิธีเล่น แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 เป็นหินโสโครก ยืนเป็นวงกลม

กลุ่มที่ 2 แบ่งเป็นนายท้ายเรือพวกหนึ่ง และเป็นเรืออีกพวกหนึ่ง คนที่เป็นเรือจะถูกปิดตา ยืนอยู่วงใน ส่วนนายท้ายเรือของเรือแต่ละลำจะยืนอยู่นอกวงกลม

เมื่อเริ่มเล่นให้กลุ่มที่เป็นหินโสโครกร้องเสียงน้ำซึกหิน เช่น ซ่าซ่า นายท้ายเรือจะบอกให้เรือของตนออกเดิน โดยต้องหาวิธีการบอกให้เรือของตนเองไม่ชนหินโสโครก คนที่เป็นเรือต้องสังเกตุที่มาของเสียงว่าอยู่ทางใด และเดินอย่างไร

จึงไม่ชนหินโสโครก ถ้าเรือลำใดชนหินโสโครกก็ต้องออกจากวง นายท้ายเรือลำอื่น
ก็มออกต่อๆ ไปทีละลำ

บทฝึกพูด

1. การฟังและพูดคำที่สะกดในแม่ กค และการผันวรรณยุกต์

คำมูล : เชอตันแต่เซ้ามืดเซียวหรือ

คำป้อ : ฉั้นชอบตันเซ้ามืด ลูกขึ้นไม้อัดอาด เพราะอากาศดี

คำมูล : แล่วนั้นเชอจะรีบไปไหนละ เสียทองเมื่อคืนยังไม่หาย
ขาด

คำป้อ : ฉั้นต้องรีบไปช่วยพ่อแมร์คน้ำผักกาด และชุกดิน ไม่ยี้ค-
ยาก

คำมูล : เชอทำงานทั้งวันไม้อัดอาดและหยุดพักเลยหรือ

คำป้อ : หยุดบางครั้ง แต่เราต้องอดทน เพราะเป็นโอกาสที่เรา
จะได้หาเงิน เพื่อชีวิตครอบครัวจะมีสุข

2. การฟังและพูดคำที่สะกดในมาตราแม่ กม

หมอ : ยามหน้าฝน มียุ้งชุม เป็นกลุ่มใหญ่

เปา : จริงครับ ยุ้งในป่ามีมากกลมล้อมกัฒมจนเต็มตัว

หมอ : ยุ้งจะหลบอยู่ตามมุมบ้าน ทุ่งน้ำ และที่มีด ๆ

เปา : ทำอย่างไร จึงจะกำจัดยุ้งได้ครับ

หมอ : สุมไฟ บั้งกันยุ้งก็ได้ บริเวณที่ลุ่มน้ำขัง เช่น หลุมบ่อ
ควรรณ ทุ่งน้ำควรทำฝาบิด

ปลุกฝังให้เห็นโทษของการปลูกฝิ่น

- อะเล : เมื่อวานหมอมานะเย็บบ้าน แล้วไปดูใช้เลาโฮค้าย
 สาเล : หมอให้ยาเลาโฮหรือเปล่า
 อะเล : ให้ครับ เมื่อปีกตายเลาโฮ เป็นคนแข็งแรง และมีเงิน
 มาก
 สาเล : ครับ แต่เดี๋ยวนี้ เขายากจน ร่างกายก็อ่อนแอ
 อะเล : ก็เพราะ เขาติดฝิ่น จึงทำงานทำไม่ได้
 สาเล : จริงนะ ฝิ่นทำให้ร่างกายอ่อนแอ และเสียเงิน
 อะเล : ผมว่าเราไม่ควรปลูกฝิ่นและสูบบุหรี่เลยนะ

3. ปลุกฝังแนวทางในการปฏิบัติตนต่อครอบครัว และสังคม

- ลิโจ : พ่อแม่ฉันมักเตือนให้ฉันและพี่ออกไปทำอะไรแต่เขา
 เลาเปา : ท่านคงอยากเห็นเราเป็นคนดีและขยันขันแข็ง
 ลิโจ : ท่านยังบอกอีกว่า ถ้าขยันและสนใจทำอะไร จะมีอาหาร
 คีตีกิน
 เลาเปา : พ่อแม่ฉันก็เหมือนกัน ท่านยังสอนให้ฉันทำบุญและจุนเจือ
 คนจนด้วย
 ลิโจ : ลูกที่ดีควรเชื่อฟังพ่อแม่ไม่ใช่ดื้อจริงไหม
 เลาเปา : จริงครับ เพราะพ่อแม่ย่อมรักลูกเสมอ

4. ปลุกฝังความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

- จะแล : คุณเป็นอะไรไป ค่ำร้อนหนาว นอนแช่ทั้งวัน
 ง่าย : ผมป่วย และไม่มียากิน
 จะแล : ไม่มีใครรักษาพยาบาลคุณบ้างเลยหรือ
 ง่าย : ไม่มีครับ ผมอยู่คนเดียว และยากจน

- จะแล : เคี้ยวมนจะไปตามหมอ คุณจะได้ยากิน ไม่กัวัน
ก็คงหายป่วย คุยเสียงแจ๋วได้
- งาย : ขอขอบคุณครับ คุณเป็นเพื่อนบ้านที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ดี

ประเมินผล

1. ดูความสามารถในการสนทนา โต้ตอบ เกี่ยวกับเรื่องราวการดำเนินชีวิตประจำวัน
2. ดูความสามารถในการใช้ประโยคภาษาไทย บอกเล่าเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ได้ดีเพียงใด
3. ดูความสามารถในการอธิบายความหมาย และใช้คำศัพท์ได้มากขึ้นเพียงใด
4. ดูความสามารถในการอภิปราย การแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
5. ดูความสามารถในการจับใจความจากเรื่องที่ได้รับฟัง
6. ดูความสามารถในการออกเสียงคำที่สะกดในแม่ กก กค กข ว่าชัดเจนถูกต้องเพียงใด
7. ดูความสามารถในการออกเสียงคำที่มีปัญหา หรือมีเสียงคล้ายคลึงกัน
8. ดูความคล่องแคล่ว ความถูกต้องในการสนทนาโต้ตอบตามบทฝึกพูด
9. สังเกตการออกเสียงขณะร้องเพลง เล่นเกม หรือสนทนาประจำวัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน่วยที่ 4

บุคคลที่เรายกย่อง

ความนำ

หน่วยเสนอแนะการสอนเรื่อง "บุคคลที่เรายกย่อง" มุ่งให้ใช้เป็นแนวในการสอนให้นักเรียนทราบถึงพระราชกรณียกิจอันนำความร่มเย็นมาสู่ประชาชนทั่วไปของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ซึ่งชาวเขาเรียกว่า "เจ้าพ่อหลวง" และ "เจ้าแม่หลวง" สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร หรือสมเด็จพระยุพราช และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทุกพระองค์กับทั้งได้ร่วมการฝึกทักษะการฟังและพูดคำที่ออกเสียงควบกล้ำและอักษรนำไว้ด้วย ในหน่วยการสอน ส่วนใหญ่จึงเป็นการฝึกทักษะการพูดจากบทสนทนา การฟังข่าวจากวิทยุ การฟังข่าวจากหนังสือพิมพ์ และการบรรยายภาพที่เห็น

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาไทย
2. เพื่อให้รำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของเจ้าพ่อหลวง และเจ้าแม่หลวง และเกิดความจงรักภักดีต่อทั้งสองพระองค์
3. เพื่อให้เกิดแนวคิดที่ว่าเจ้าชอลหลวงและเจ้าแม่หลวง เป็นบุคคลที่ควรยกย่องบูชา และเป็นทีเคารพสักการะของพสกนิกรทั่วไป
4. เพื่อให้ทราบถึงพระราชกรณียกิจอันนำความร่มเย็นมาสู่ประชาชนทั่วไป และให้นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้บ้างตามสมควร
5. เพื่อให้รู้จักการใช้คำราชาศัพท์ที่จำเป็นบางคำ เช่น เอยพระนาม

ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระเจ้าลูกเธอและพระเจ้าลูกยาเธอไฉ่ฎกครอง ตลอดจนรู้จักพูดคำกริยาบางคำ เช่น กิน เป็น เสวย เดิน เป็นพระราชดำเนิน แจกของเป็น พระราชทานสิ่งของ ฯลฯ

6. เพื่อให้สามารถบรรยายภาพ ภาพข่าว เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจการเสด็จพระราชดำเนินไปยังที่ต่างๆ ของเจ้าพ่อหลวงและเจ้าแม่หลวง ตลอดจนสมเด็จพระบุพราช และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทุกพระองค์ได้

7. เพื่อให้สามารถจับใจความจากข่าววิทยุ ข่าวหนังสือพิมพ์และสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับข่าวนั้นๆ ได้

8. เพื่อฝึกทักษะการฟังและการพูดคำที่ออกเสียงควบกล้ำ และอักษรนำ

ประสบการณ์

1. พระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระองค์ทรงเป็นพระราชโอรสองค์ที่ 3 ของเจ้าฟ้ากรมหลวงสงขลานครินทร์ และสมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ ประสูติเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2470 พระองค์ทรงศึกษาในต่างประเทศ พระมเหสีของพระองค์คือ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระองค์ทรงมีพระราชโอรส และพระราชธิดา 4 พระองค์คือ

องค์ที่หนึ่ง	พระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา
องค์ที่สองคือ	สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร
องค์ที่สามคือ	พระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธร เทพรตันสุตา
องค์ที่สี่คือ	พระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์

2. คำสรรพนามที่ไร้แทนพระเจ้าอยู่หัวคือ "ในหลวง" พระบรมราชินีนาถว่า "สมเด็จพระ" ชาวไทยภูเขาเรียกพระเจ้าอยู่หัวว่า "เจ้าพ่อหลวง" เรียกพระบรมราชินีนาถว่า "เจ้าแม่หลวง"

3. คำราชาศัพท์ที่ควรทราบและฝึกพูด คือ พระพักตร์ พระโอษฐ์ พระเนตร พระบาท ทรงพระเมตตา ทรงมีพระราชประสงค์ ทรงพระคำวิ เสด็จ เสวย ทอดพระเนตร ประทับ ตรัส

4. บทสนทนา เพื่อปลูกฝังความจงรักภักดี และรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของ เจ้าพ่อหลวง และเจ้าแม่หลวง จากการสนทนาของสาปอ และทูปอ

สาปอ : ฉันได้ข่าวว่า เจ้าพ่อหลวงและเจ้าแม่หลวงจะเสด็จ
มาเยี่ยมหมู่บ้านของเราเร็วๆ นี้

ทูปอ : ดิฉันจะได้เข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิด

สาปอ : พระองค์จะพระราชทานสิ่งของทั้งพันธุ์สัตว์และเมล็ดพันธุ์พืชด้วย

ทูปอ : พระองค์ทรงเมตตาคุณากร รัก และห่วงใยในทุกข์สุข
ของราษฎรโดยทั่วหน้า

สาปอ : พระองค์จะเสด็จไปทุกหนทุกแห่ง แม้จะลำบากพระวรกาย
เพื่อเยี่ยมเยียนทหาร ตำรวจ และประชาชน

ทูปอ : เราทุกคนต่างซาบซึ้งและปลื้มปิติในพระมหากษัตริย์คุณ
ของทั้งสองพระองค์เป็นอันพัน

สาปอ : พวกเราเคารพรัก และเทิดทูนบูชาเจ้าพ่อหลวงและ
เจ้าแม่หลวงของเราด้วยความจงรักภักดียิ่งชีวิต

5. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับการออกเสียงคำที่มี ว, ร, ล ความกล้า เรื่อง
"เที่ยวไร่ ผู้ใหญ่พลอย"

คุณครูพาพวกเราไปเที่ยวไร่ของผู้ใหญ่พลอย พวกเราต่างเตรียมข้าว
ใส่กล่องกรอกน้ำใส่ขวด และมีกล้วยใส่ตะกร้าสี่เหลี่ยมใบใหญ่ เราพากันนั่งเกวียนไป
ตามทางที่ขรุขระ ไร่ของผู้ใหญ่พลอยกว้างขวางมาก ยามเช้าอากาศปลอดโปร่ง
ทุกคนสดชื่นและเพลิดเพลินกับกระหล่ำปดี แดงกว่า พริกที่กำลังงาม บ้างร้องเพลง

บ้างคู่งไม้ที่แกว่งไกวบ้าง วิ่งไขว่คว้าผีเสื้อ ตอนกลางวัน เรารับประทานอาหารกันบนเนินหญ้า แล้วควักน้ำในลำธารล้างภาชนะ บ่ายลงจึงพากันว่าลาผู้ใหญ่พลอยกลับบ้าน ระหว่างทางมีต้นไม้ลมขวางทางอยู่ คนขับเกวียนฉีกฉลามกระโดดลงไปยกต้นไม้ทิ้ง แต่พลาดจึงล้มลงคลุกฝุ่น ขาแพลง เคล็ดยกไปหลายแห่ง แต่อาการไม่น่ากลัว พวกเราจึงฉีกเปลี่ยนกันขับเกวียนมาอย่างทุลักทุเล แต่ก็กลับถึงบ้านด้วยความปลอดภัย

6. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับการออกเสียงคำที่มี ห, น้, ม, น, ว เรื่อง "นายหนานเขาเมือง"

นายหนานออกจากหมู่บ้าน หมายถึงจะไปซื้อหมากสีหม่น และเสื่อกันหนาวหนาวๆ ไว้ใส่หน้าหนาว ขณะเดินข้ามถนนเขาเหลือบไปเห็นกระเป๋าทวายใบใหญ่สวยหรู เขาจึงเหม่อมองและคิดว่าจะซื้อไปฝากภรรยาแทนเสื่อไหมพรม จึงหยุดหัดดูรถชน พอหายตกใจ เขาจึงรีบขึ้นรถกลับบ้าน และหวาดกลัวรถชนที่แต่นั้นมา

7. เนื้อเรื่องเกี่ยวกับการออกเสียงคำที่มี ห น้, ย เรื่อง "เด็กหญิงหยก"

เด็กหญิงหยก เป็นเด็กดี ไม่เหยียดหยามผู้อื่น แมว่าบ้านของเขาจะใหญ่โต ในวันหยุดตอนเช้าเขาจะคอยช่วยหน้าบ้าน รดน้ำพริกหยวก และหยิบไม้กวาดเช็ดหยากไย่ เสร็จแล้วจะเช็ดถูพื้นด้วยผ้าหมาๆ ใดๆ ก็ชมที่เด็กหญิงหยกทำงานมิได้หยุดหย่อน ตอนกลางคืนเด็กหญิงหยกจะนอนเหยียดยาว หยอกล้อกับลูกหมาตัวโปรด บางทีก็นั่งหน้าบ้านดูหญิงสาว เขาที่แต่งตัวสวยหยดขยับเดินผ่านไปมา

กิจกรรมเสนอแนะ

- ให้นักเรียนดูพระบรมฉายาลักษณ์ของเจ้าพ่อหลวง เจ้าแม่หลวง และเจ้าฟ้าทั้ง 3 พระองค์ สนทนาเกี่ยวกับพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้า-

อยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

2. ให้นักเรียนที่เคยรับเสด็จหรือเคยได้รับพระราชทานสิ่งของจากเจ้าพ่อหลวงและเจ้าแม่หลวง เล่าประสบการณ์ของคนให้เพื่อนๆ ฟัง
3. ให้นักเรียนดูภาพพระราชกรณียกิจ แล้วช่วยกันเล่าตามภาพที่เห็นว่าพระองค์ทรงทำอะไร ครูช่วยให้นักเรียนพูดเป็นประโยคภาษาไทยให้ถูกต้อง
4. ครูแก้ไขประโยคที่นักเรียนพูดเป็นบางคำ โดยใช้ราชาศัพท์ให้ถูกต้อง เช่น ไป เป็นเสด็จ กิน เป็น เสวย แจกของ เป็น พระราชทานสิ่งของ คุณ เป็น ทอดพระเนตร ถามเป็น ครวสี คำพูด เป็น พระราชดำรัส ลูกชาย เป็น พระราชโอรส ลูกสาว เป็น พระราชธิดา ฯลฯ อธิบายให้นักเรียนฟังว่า คำเหล่านั้นเรียกว่า "ราชาศัพท์" ใช้สำหรับพูดกับ เจ้าพ่อหลวง และเจ้าแม่หลวงโดยเฉพาะ
5. ให้นักเรียนแต่ละคนพูดแสดงความรู้สึกที่มีต่อเจ้าพ่อหลวง เจ้าแม่หลวง
6. ครูคิดแผนภูมิบทสนทนา อ่านให้นักเรียนฟัง นักเรียนอ่านตาม
7. ครูอธิบายคำราชาศัพท์ และให้นักเรียนฝึกออกเสียงให้ถูกต้อง
8. ครูอธิบายกับนักเรียนถึง เหตุการณ์หรือสิ่งต่างๆ ในบทสนทนาที่จะสอน
9. ให้นักเรียนสนทนาเป็นกลุ่มและเป็นคู่
10. เล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง เรื่องละ 2 ครั้ง
11. ใช้บัตรคำประกอบคำศัพท์ใหม่ หรือคำยาก ขณะเอาถึงคำนั้นๆ
12. ใช้ภาพประกอบนิทานเรื่องนั้นๆ เป็นบางตอน
13. ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับฟังไปแล้ว
14. ให้นักเรียนตั้งชื่อ นิทาน และให้เหตุผลในการตั้งชื่อนั้นๆ
15. ฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำที่มี ว, ร, ล ควบกล้ำ คำที่มี ห นำ ม, น, ว และ คำที่ ห นำ ย
16. เลือกบทฝึกพูดที่เหมาะสม ฝึกให้พูดทั้งชั้น โดยอ่านตามแผนภูมิก่อน ต่อมาจึงแบ่งเป็น 2 กลุ่ม พูดโต้ตอบกัน และให้นักเรียนจับคู่กันออกมาพูดหน้าชั้น

17. ใ้ร้องเพลงหรือเล่นเกม ประกอบตามที่เห็นสมควร
18. ใ้ให้นักเรียนแสดงละครตามเรื่องราวที่ได้รับฟัง

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมใน 1 ชั่วโมง

1. ใ้ให้นักเรียนดูภาพพระราชกรณียกิจ ของเจ้าพ่อหลวง เจ้าแม่หลวง
2. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจนั้น ว่าพระองค์เสด็จไปที่ใด บำเพ็ญพระราชกรณียกิจอย่างไรบ้าง
3. ครูช่วยแก้ไขการใช้ราชาศัพท์ในบางประโยคใ้ถูกต้อง
4. ใ้ให้นักเรียนที่เคยได้เข้าเฝ้าหรือเคยรับเสด็จ หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับเจ้าพ่อหลวง ออกมาเล่าประสบการณ์ หรือความประทับใจของตน
5. ครูคิดแผนภูมิบทสนทนา พระราชกรณียกิจ ของเจ้าพ่อหลวง เจ้าแม่หลวง
6. ครูอ่านใ้ให้นักเรียนฟัง นักเรียนอ่านตาม
7. ครูอธิบายความหมายของคำศัพท์
8. ครูฝึกใ้ให้นักเรียนออกเสียงใ้ถูกต้อง ชัดเจน
9. ครูอธิบายถึงเหตุการณ์หรือสิ่งต่างๆ ในบทสนทนาที่จะสอน
10. ใ้ให้นักเรียนฝึกสนทนาเป็นกลุ่มและเป็นคู่
11. สอนใ้ร้องเพลง "ราชาเป็นสง่าแห่งแควน"

อุปกรณ์การสอน

1. พระบรมฉายาลักษณ์ของ เจ้าพ่อหลวง และเจ้าแม่หลวงตลอดจนเจ้าฟ้าทั้งสามองค์ และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
2. ภาพพระราชกรณียกิจ
3. ภาพประกอบเหตุการณ์ในบทสนทนา

เพลงประกอบการสอน

เพลงสกุคิมหาราชา

ขอเคหะองค์พระประมุขภูมิพล มิ่งขวัญปวงชนประชาชาติไทย
 มหาราช ชัตติยภวนัย คุจรมโพธิ์รมไทรของปวงประชา
 ขอเคหะองค์สมเด็จพระราชินี คุบุญบารมีจักรีเกริกฟ้า องค์สมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัว มหาราชา ชาพระพุทธรเจ้า ขอสกุคิ
 อาองค์พระสยามบรมราชันยชวัญหล้า เปล่งบุญญาสมสง่าบารมี ของชาพระ-
 พุทธรเจ้า น้อมเกล้าขออัญชุตี สกุคิมหาราชา สกุคิมหาราชนี

เกมประกอบการสอน

เกมที่ 1 แค้นทาน

อุปกรณ์ -

วิธีเล่น ครูให้นักเรียนนั่งล้อมวง แล้วให้ทุกคนคนละประโยค โดยให้
 ประโยคเหล่านั้นสามารถต่อกันเป็นนิทานที่ได้เรื่องได้ราว สมเหตุสมผล เช่น ถ้าคน
 แรกพูดว่า "เช้าวันหนึ่ง" คนที่สองอาจตอบว่า "สาเลไปเที่ยวในเมือง" คนต่อๆ ไป
 อาจเล่าต่อไปเกี่ยวกับสิ่งที่สาเล ไปพบในเมืองว่ามีอะไรบ้าง" เป็นต้น

วิธีนี้จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เกมที่ 2 แสดงท่าทางประกอบนิทาน

อุปกรณ์ -

วิธีเล่น ครูเล่านิทานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เมื่อเล่าประโยคใดจบก็ให้
 ให้นักเรียนทำท่าทางประกอบ เพื่อทดสอบความเข้าใจ เช่น เล่าเรื่อง

เช้าวันหนึ่ง ลีโจตันขึ้นเพราะไคยีนเสียงโกซัน (ให้นักเรียน
 ขึ้นเสียง โก) รับผิดชอบด้านหน้า แปรงพัน อาบน้ำ เตรียมตัวเข้าป่า (ทำท่าแต่งตัว)

เขาเปิดประตู (ทำท่าเปิดประตู) เดินลงบันไดบ้าน (ก้าวลง) ระหว่างทางเขา
ต้องเดินผ่านลำธาร (ทำท่าท่องน้ำ ทำเสียงน้ำ) บางตอนก็ต้องข้ามต้นไม้ที่ล้มขวาง
ทาง (ทำท่าป็นข้าม) เขาไม่พบสัตว์อะไรเลย จึงเก็บผลไม้ (ทำท่าป็นต้นไม้)
เตรียมกลับบ้าน (ทำท่าหิ้ว) แค่มคหลายตัวเกาะอยู่บนหลังของเขา (ทำท่าปัดมค)
ตกบ้าย (ป้อนหน้าอุตุระวัน) เขาเห็นโกป่า ครั้งแรกคิดว่าจะยิง (ทำท่ายกปืน)
แต่เห็นว่า เป็นการฆ่าตายชีวิตสัตว์ จึงไม่ยิง (ทำท่าคิดแล้วยกปืนลง) เขาจึงได้แค่
ผลไม้กลับบ้าน

ให้สังเกตว่าใครทำท่าประกอบได้มากน้อยเพียงใด เพื่อทดสอบความเข้าใจ
เรื่องที่ฟัง และความกล้าในการแสดงออก

บทฝึก

1. ราลึกในพระมหากษัตริย์คุณ

เลาซาน : เลาสู คุณทำไร่ถั่วแดงไข่ไหมครับ

เลาสู : ไข่ครับ เราทำไร่ถั่วแดงแทนนีน

เลาซาน : คุณได้เมล็ดพันธุ์มาจากไหน

เลาสู : เจ้าพ่อหลวงใหม่มาเยอะเยะ เมื่อครั้งท่านเสด็จ
มาที่แม่สะเรียง

เลาซาน : เจ้าพ่อหลวงและเจ้าแม่หลวงทรงห่วงใยพวกเรา
มาก

เลาสู : ท่านอวยพรให้ชาวไทยภูเขาทำอะไรทำสวนได้ผลดี

เลาซาน : เราควรน้อมรำลึกในพระมหากษัตริย์คุณของพระองค์

2. ฝึกการฟังและพูดคำที่มี ว, ล, ร ความกล้า

เสมา : วันนี้ฉันพรวนคินแปลงปลูกผักเสร็จแล้ว เมื่อพริกโต
จะได้ปลูกทันที

- สาเล : ฉันใช้ควายไถไร่กระเทียมทำให้ทุนแรงได้มาก
 เสมา : ดีครับ ระยะเวลาประมาทพญา ฉันก็ต้องอาศัยความช่วยเหลือ
 เหมือนกันฉันตั้งใจจะปลูกกระท่อมปลีสักสองสามแปลง
 ดวย
 สาเล : ดีจริง อากาศหนาวกระท่อมปลีบางหัวโตเท่าตะกร้า
 ไบยอมๆ
 เสมา : เราต้องชวนชวายไม่ปล่อยให้ดินว่าง เป็นการเตรียม
 พร้อมเพื่อประโยชน์ภายหลัง

3. ฉีกการฟังและพูด ท น้ น, ม, บ

- จะพะ : หน้าหนาวเราควรใส่เสื้อหนาๆ
 จะแล : เธอคงกลัวจะไม่สบายกระมังหนอ
 จะพะ : ใช่ครับ ถ้าไม่สบาย อย่าอยู่เฉย รีบไปหาหมอ
 จะแล : หมอคงให้เราหยุดงานที่ขึ้นหน้าบ้านเป็นหย่อมๆ
 จะพะ : เมื่อเจ็บไข้เราควรพักผ่อน หายดีแล้วค่อยทำงาน
 ไหมก็ได้

4. ฉีกการฟังและพูด คำ อ น้ น, บ

- วงกา : เกิดเป็นคนทั้งทีอย่าอยู่อย่างอคอยาก
 คีตา : จริงครับ เราต้องชวนชวายหาเงินเพื่อเลี้ยงชีพ
 วงกา : พอฉันสอนให้พากเพียรอย่างนี้ ก็น่าอย่างราชสีห์
 และใจก็อย่างพระ
 คีตา : เพื่อจะได้อยู่อย่างมีความสุขใช่ไหมครับ
 วงกา : ใช่ครับ

5. ฝึกการฟังและพูด คำ ท นำ ง

อะสะเป : เคื่อนหงายอย่างนี้ ทำไมเธอจึงนั่งเส้าสร้อยหงอย-
หงายอยู่คนเดียวไม่ไปเที่ยวกับเขาหรือ

อะโลพา : ไม่ไปหรอกฉันต้องอยู่เฝ้าปู่ซึ่งแก่หง่อม ผมหงอกเกิน
ไม่ได้

อะสะเป : ฉันอยากชวนเธอไปค้าย จะได้เที่ยวกันให้สนุก

อะโลพา : ขอบใจ แต่ฉันไปไม่ได้จริงๆ เพราะเป็นห่วงปู่

6. ฝึกฟังและพูดคำ ท นำ ร, ล, ว

สำโจ : เธอแต่งตัวเสียทรูหราจะไปไหนหรือ

สาเล : ฉันจะไปหาหลานที่อยู่หลังเขา แล้วเลยไปตลาด

สำโจ : ที่ตลาดคอนสายผู้คนโหรงเหรง สินค้าก็ร่อยหรอ

สาเล : ฉันกินข้าวที่ร้านไกลคนทองกลางจนพุงหลวม แล้ว
ซื้อลูกหินมาสองโหล

สำโจ : แล้วเธอกลับบ้าน เวลาไหนละ

สาเล : พอตะวันตกดินก็เดินกลับบ้านมาตามไหลเข้าอย่าง
ไม่หวาดหวั่น

7. ฝึกฟังและพูด คำ อักษรนำ

อาเบ : แม่หมูนานของเรายังไม่เจริญ ตกก็มีถนนหนทางติดคอ
กับตลาดไค

อะซอ : แต่หน้าแล้งมีฝุ่นตลบตลอดทาง

อาเบ : ฉันได้ข่าวว่าทางราชการจะขยายถนนเพื่อรับเสด็จ
เจ้าพ่อหลวง

อะซอ : เจ้าพ่อหลวงจะเสด็จไปไหนละ

- อาเบ้ : พระองค์จะเสด็จไปเยี่ยมชาวเขา เฝ้า.....และจะแวะ
เสวยพระกระยาหารที่สนามโรงเรียนซึ่งทางราชการจัดถวาย
เป็นที่รับเสด็จ
- อะซอ : ฉันทจะไปเฝ้ารับเสด็จ เธอจะไปด้วยไหม
- อาเบ้ : ไปซิ ฉันทคอยโอกาสอย่างนี้มานานแล้ว

ประเมินผล

1. สังเกตจากการเล่าเรื่อง นักเรียนใช้ประโยคภาษาไทย ได้ดีมากขึ้น
เพียงใด
2. นักเรียนสามารถออกเสียงคำต่างๆ ได้ถูกต้องชัดเจนเพียงใด
3. นักเรียนสามารถสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับหัวข้อที่กำหนดให้เพียงใด
4. นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับภาพที่เห็นได้ดีเพียงใด
5. นักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์ที่เรียนไปแล้วได้หรือไม่ พูดได้ถูกต้อง
เพียงใด
6. นักเรียนพูดคุยแสดงความรู้สึก ความประทับใจเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในค่านิด
7. นักเรียนสามารถจับใจความเกี่ยวกับเรื่องที่รับฟังได้ดีเพียงใด
8. นักเรียนสามารถสนทนาตามบทฝึกพูด ได้ถูกต้องเพียงใด
9. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องจากภาพที่เห็นได้ดีเพียงใด
10. นักเรียนมีความเข้าใจ สนใจ เกี่ยวกับเกมเพียงใด สามารถฟังและ
พูดภาษาไทยได้ดีเพียงใด

หน่วยที่ 5

ความนำ

หน่วยเสนอแนะนี้ มุ่งเป็นแนวในการสอนเพื่อปลูกฝังแนวทางการดำเนินชีวิต ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมต่างๆ เช่น ความซื่อสัตย์ ความกล้าหาญ ความรักและหวงแหนประเทศชาติ นอกจากนี้ ยังมุ่งฝึกความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ร่วมการฝึกฟังและพูด คำพ้องความหมาย และคำคู่ การฝึกทักษะ จินตนาการเล่าเรื่อง การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย และบทฝึกพูด เพื่อให้นักเรียน ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ

1. เพื่อปลูกฝังแนวทางการดำเนินชีวิตตามระบอบประชาธิปไตย
2. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมบางประการ เช่น ความซื่อสัตย์ ความกล้าหาญ ความรักและหวงแหนประเทศชาติ
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นของตนในเหตุการณ์ต่างๆ
4. เพื่อให้นักเรียนตระหนักในสิทธิ และภาระรับผิดชอบของตนต่อประเทศไทย
5. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ การฟังและพูดภาษาไทยได้กว้างขวางขึ้น
6. ส่งเสริมให้รู้จักกล้าพูด และขอกเล่าความคิดของตนได้มากยิ่งขึ้น
7. เพื่อให้สามารถเล่านิทานจากภาพ ส่งเสริมความคิดริเริ่ม

ประสบการณ์

1. การดำเนินชีวิตตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพอย่างเต็มที่ภายในขอบเขตของกฎหมาย ไม่ควรล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

2. คนไทยทุกคนมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันคือความเจริญหรือความเสื่อมของประเทศชาติ

3. คนเราควรมีความซื่อสัตย์สุจริต คือ เป็นคนพูดจริง ทำจริง ไม่บิดพลิ้ว หลีกเลี้ยงหรือหลอกลวงคนอื่น คนทั้งหลายย่อมชอบความจริง เกลียดความเท็จ ใครมาพูดเท็จกับเราๆ ไม่ชอบ เมื่อเรารู้ว่าใครพูดเท็จต่อเรา เราจะไม่วางใจในคนพูดเท็จนั้นต่อไปอีก

4. คนเราควรมีความกล้าหาญ คือ เป็นคนที่มีจิตใจเข้มแข็งไม่หวั่นหวาดเกรงกลัว แต่ต้องรู้จักกล้าในสิ่งที่ควรกล้า ถ้ากล้าจนเกินความพอดีพอดี จะกลายเป็นคนแข็งกระด้าง อวดดีซึ่งเป็นการไม่ดี ความกล้าในสิ่งที่ควรกล้าก็เช่น กล้าในการกระทำดี กล้าพูดความจริง กล้าเผชิญกับความลำบากตรากตรำ กล้าในการต่อสู้ป้องกันอันตราย กล้าเสียสละชีวิตและร่างกายเพื่อช่วยป้องกันภัยให้แก่พ่อแม่พี่น้องและคนที่มีคุณต่อตนตลอดจนประเทศชาติบ้านเมืองของตน

5. ปลุกฝังหลักการประชาธิปไตย จากบทสนทนา ระหว่าง ทูพอ และ สาเล

ทูพอ : เมื่อวานเห็นมีคนแบกหน้าทกคนมาที่บ้านคุณ

สาเล : ครับ เขามาหาซื้อสินค้า เช่น ถั่วแดง ข้าว ข้าวโพด

ทูพอ : คุณคงขายได้เงินมาก

สาเล : เปล่าหรอกครับ ผมไม่ได้ขาย เพราะพ่อค้าให้ราคาถูกมาก

ทูพอ : พ่อค้าพวกนี้มักจะซื้อสินค้าราคาถูก แล้วนำไปขายราคาแพงๆ เพื่อหวังกำไรมากๆ

สาเล : ผมว่า เราควรรวมกลุ่มกัน แล้วส่งสินค้าไปขายในเมือง โดยตรงจะดีกว่า

ทูพอ : ดีนะ เราจะได้เงินมากขึ้นและคุมค่าเหนื่อย

6. ปลุกฝังความรักชาติหวงแหนชาติ จากบทสนทนาระหว่าง คอฟู และ จะบู

คอฟู : หลายวันมาแล้ว มีชายแปลกหน้าสามคนเข้ามาในหมู่บ้าน
ของฉัน

จะบู : เขามาทำไม เกรงใจไหม

คอฟู : เขานำยาและสิ่งของมาแจก และชักชวนให้เราเป็นพวก
ควย

จะบู : แล้วพวกเขาวางใจอย่างไรล่ะ

คอฟู : ท่าทางเขาไม่น่าไว้วางใจ พวกเราจึงไม่ยอมเป็นพวกควย

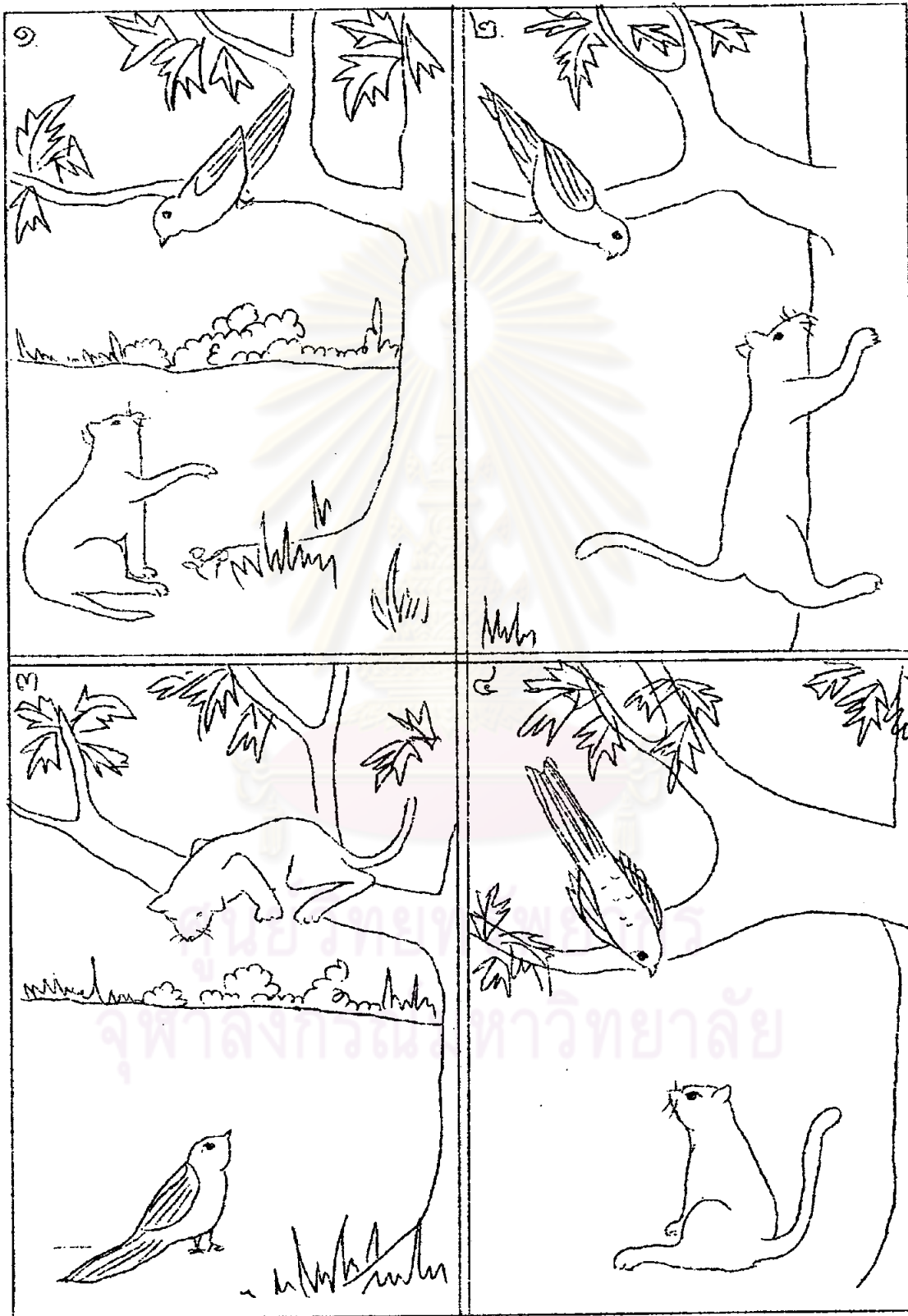
จะบู : ฉันเคยได้ยินว่าผู้ก่อการร้ายมักใช้วิธีการอย่างที่เขาเล่า
เพื่อหาพวกพ้อง

คอฟู : ถ้าจริงอย่างงั้น เราควรบอกเจ้าหน้าที่และไม่ยอมเป็น
พวกควย

จะบู : เราจะต้องช่วยกันปกป้องผืนแผ่นดินไทยไว้ด้วยชีวิต

7. ภาพประกอบการเล่านิทาน ที่จะให้นักเรียนเล่า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมเสนอแนะ

1. อ่านข่าวหนังสือพิมพ์ให้นักเรียนฟัง เกี่ยวกับการจับกุมหรือลงโทษผู้ประ-
พาศคดีกฎหมาย
2. ให้นักเรียนอภิปรายว่าสาเหตุที่บุคคลนั้นถูกจับกุมเพราะความผิดอะไร
นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร ต่อเหตุการณ์นั้น
3. ให้นักเรียนบอกถึงสิทธิของเด็กไทยว่ามีอะไรบ้าง นักเรียนได้ใช้สิทธิ
อะไรบ้าง
4. ให้นักเรียนอภิปรายถึงความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อประเทศชาติว่า
มีอะไรบ้าง
5. ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่าง การกระทำหรือบุคคลที่มีความรับผิดชอบ
ต่อประเทศชาติ
6. ทานิทานหรือตัวอย่างจากหนังสือเกี่ยวกับคนที่มีความซื่อสัตย์เล่าหรืออ่าน
ให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าควรเอาเยี่ยงอย่างเพียงใด
7. หากภาพจากหนังสือพิมพ์ให้นักเรียนเล่าเกี่ยวกับความกล้าหาญของทหาร
ตำรวจ หรือบุคคลอื่นๆ ตามที่ปรากฏในข่าว
8. ให้นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลอื่นๆ ที่มีความกล้าหาญเล่าให้เพื่อนๆ ฟัง
9. ครูคิดแผนภูมิบทสนทนา อ่านให้นักเรียนฟังซ้ำๆ ให้นักเรียนอ่านตาม
10. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับบทสนทนานั้น โดยให้นักเรียนตอบคํา-
ถามว่า ในขณะนี้มีใครพูดกับใคร พูดกันเรื่องอะไรบ้าง
11. อภิปรายเกี่ยวกับเนื้อความในบทสนทนานั้นว่าให้ข้อคิดอย่างไร
12. ครูสรุปแนวคิดที่ต้องการปลูกฝัง และอาจยกตัวอย่างอื่นๆ เพิ่มเติม
13. ฝึกให้ออกเสียงคำยาก และคำศัพท์ใหม่ๆ โดยให้เข้าใจความหมาย

ด้วย

14. ฝึกให้นักเรียนเล่านิทานจากภาพ โดยครูกติคม์ครค่ายากบางคำ เพื่อช่วยเป็นแนวทางแก่เด็ก ครูเสนอแนะเด็กโดยพยายามเรียบเรียงให้ได้ว่า ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

15. สำหรับบทฝึกพูด ครูให้นักเรียนอ่านแผนภูมิบทฝึกพูดตามครู ครูอธิบายความหมายเป็นภาษาชาวบ้าน สังเกตดูว่านักเรียนอ่านได้คล่อง จึงแบ่งเด็กเป็น 2 กลุ่ม ให้พูดโต้ตอบกันต่อ จากนั้นอาจให้เด็กมาพูดโต้ตอบที่หน้าชั้นที่ละ 2 คน

16. ให้นักเรียนเล่นเกมหรือร้องเพลงประกอบ

ตัวอย่างกิจกรรมที่จัดใน 1 ช่วงเวลา

1. ครูตีคภาพให้นักเรียนดูทีละภาพโดยให้เรียงภาพตามลำดับ เหตุการณ์ หรือเป็นภาพที่เหตุการณ์เรียงตามลำดับอยู่ในภาพเดียวกัน
2. ให้นักเรียนพิจารณาภาพทีละภาพ ในภาพแรกนั้นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร ให้นักเรียนพูดตามความคิดเห็นของตน แต่ละคนอาจมีความคิดไม่ตรงกันก็ได้
3. ถ้าภาพใดมีคำยาก ก็ควรตีคิม์ครค่าบนกระดานคำ แล้วอ่านคำยากให้ฟัง
4. ให้นักเรียนคนอื่นๆ ช่วยกันเล่าเรื่องราวภาพต่อๆ ไป หรือจะให้เล่าทีละคนจนจบเรื่องก็ได้
5. ต้องสรุปให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหนอย่างไร กับใคร เพราะเหตุใด
6. ให้นักเรียนช่วยกันตั้งชื่อเรื่องนิทานเรื่องนี้
7. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าชอบหรือไม่ วิธีการเล่านิทานจากภาพสนุกหรือไม่
8. ครูช่วยแก้ไขคำพูด หรือประโยคที่ใช้ไม่ถูกต้อง
9. ครูช่วยแก้ไขสำเนียง ความชัดเจนของคำ

อุปกรณ์การสอน

1. ภาพข่าวหนังสือพิมพ์ หรือข่าวหนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับการลงโทษผู้ประพฤติกดิก ภาพหรือข่าวทหาร ทำรวจที่แสดงความกล้าหาญ
2. ภาพประกอบนิทาน
3. แผนภูมิบทสนทนา บทฝึกพูด และแผนภูมิเพลง
4. บัตรคำ บัตรแถบประโยค และกระเป๋ายักษ์

เพลงประกอบการสอน

เพลง รักเมืองไทย

- (สร้อย) รักเมืองไทย ชูชาติไทย ทนบำรุงให้รุ่งเรือง สมเป็นเมืองของไทย
- (ตอนที่ 1) เราชาวไทยเกิดเป็นไทย คายเพื่อไทย (ซ้ำ)
ไม่เคยอ่อนน้อม เราไม่เคยแพ้ใคร (ซ้ำ)
ศัตรูใจกล้า มาแต่ทิศใด ถ้าข่มเหงไทย คงจะไ้เห็นดี
- (ตอนที่ 2) เราชาวไทยเกิดเป็นไทย คายเพื่อไทย (ซ้ำ)
เรารักเพื่อนบ้าน เราไม่รานรุกใคร (ซ้ำ)
แต่รักษาสีหรี อีสระของไทย ใครทำซ้ำใจ ไทยจะไม่ถอยเลย
- (ตอนที่ 3) เราชาวไทย เกิดเป็นไทย คายเพื่อไทย (ซ้ำ)
ถ้าถูกข่มเหง แล้วไม่เกรงผู้ใด (ซ้ำ)
คั่งงูค้วนิค มีพิษเหลือใจ เรารักเมืองไทย ยิ่งชีพเราเอย

เพลงคุณบิดามารคร

รักชาติ ขอมสละแม่ชีวี รักเกียรติ จงเจคน้พลี ชีพได้ รักราช มุ่งภักดี รองบาท
รักศาสน์ ราษฎร์ได้ เพื่อเกื้อพระศาสนา

อันสยาม เป็นบ้านเกิดเมืองนอน คุณบิดามารคร เปรียบได้ ยามสุข สโมสร
ทุกเมื่อ ยามศึก ทุกข์ยากไว้ ปลาสเรน...ฤาควร

เพลงไทยรวมกำลัง

ไทยรวมกำลังตั้งมั่น จะสามารถป้องกันชั้นแข็ง ถึงแม้ว่าศัตรูผู้มีแรง มาบุก
แย่งก็จะพินาศไป

ขอแค่เพียงไทยเราอย่างฉลาดปฏิบัติ ร่วมชาติ ร่วมจิตเป็นขอใหญ่ ไทยอย่างมุ่ง
ร้ายทำลายไทย จงพร้อมใจพร้อมกำลังระวังเมือง

ให้ทานาภาษาเขานิยม ชมเกียรติยศผู้เฟื่อง ช่วยกันบำรุงความรุ่งเรือง ให้
ชื่อไทยกระเดื่อง ทั่วโลก

ช่วยกันเต็มใจใฝ่ดวง บำรุงทั้งชาติ ศาสนา ให้อยู่จนสิ้นดินฟ้า วัฒนาเถิกไทย
ไชโย

เพลงเรารู้

บรรพบุรุษของไทยแต่โบราณ ปกบ้านป้องเมืองคุ้มเกล้า เสียเลือดเสียเนื้อ
มิใช่เบา หน้าที่เรารักษาสืบไป

ถูกหลานเหลนโหลนภายหลัง จะให้มีพสุธาอาศัย อนาคตจะต้องมีประเทศไทย
มียอมให้ผู้ใดมาทำลาย

ถึงผู้มาดั่งโคตรก็ไม่หวั่น จะสู้กันไม่หลบหนีหาย สู้ตรงนั้น สู้ที่นี่ สู้จนตาย ถึง
เป็นคนสุดท้ายก็ลองดู

บ้านเมืองเราเราต้องรักษา อยากร้ายเจ็ดมาเรารู้ เกียรติศักดิ์ของเรา
เราเชิดชู เราสู้ไม่ถอยจนก้าวเดียว

เกมประกอบการสอน

- เกมที่ 1 ปลาใหญ่ - ปลาเล็ก
- อุปกรณ์ -
- วิธีเล่น ผู้เรียนทุกคนจะต้งยืนห่างกันพอสมควร ทำมือกว้าง พร้อมกับบอกวาปลาเล็ก และทำมือแคบ แล้วบอกวาปลาใหญ่ (ระยะห่างของมือ คอทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างปลาใหญ่กับปลาเล็ก) ครูยื่นปลา (มือ) เข้าไปหาใคร และถ้าใครทำซ้ำ หรือผิดจะต้งออกมาเป็นผู้ยื่นปลาแทน
- เกมที่ 2 กิน น้ำ ลม ไฟ
- อุปกรณ์ -
- วิธีเล่น ให้นักเรียนนั่งล้อมเป็นวงกลม อธิบายให้นักเรียนฟังว่า ถ้าพูดถึงกิน หมายถึงสัตว์บกทุกชนิด ถ้าพูดถึงน้ำ หมายถึงสัตว์น้ำทุกชนิด ถ้าพูดถึงลม หมายถึงนกทุกชนิด ถ้าพูดถึงไฟให้ยูเฉยๆ
- เริ่มเล่น ครูชี้ที่เด็กคนใดคนหนึ่ง แล้วพูดว่า ลม ถ้าใครบอกซ้ำหรือผิดจะต้งออกมาเป็นผู้ชี้แทน
- เกมที่ 3 ปะโต๊ะ ปะโต๊ะ
- อุปกรณ์ -
- วิธีเล่น ให้นักเรียนนั่งล้อมเป็นวงกลม เกมนี้มีคำสั่งอยู่ 3 คำคือ
ปะโต	เป็นคำสั่งให้มูมือขึ้น
ปะโต๊ะ ปะโต๊ะ	ให้เอามือทาวสะเอว
ปะโต๊ะ	ให้กมเอามือทั้งสองแตะเท้า

ครั้งแรกให้ครูเป็นผู้ออกคำสั่งใครทำผิดจะต้องออกมาเป็นผู้ออกคำสั่งหรือ
ใครผิดจะต้องออกจากวงจนเหลือผู้ชนะเหลือ

- เกมที่ 4 ไข่ - ไม่ใช่
- อุปกรณ์ -
- วิธีเล่น ให้นักเรียนนั่งล้อมเป็นวงกลม ผู้เล่นจะต้องสันทัดหน้าพร้อมกับ
บอกว่าไม่ใช่ หรือพยักหน้าพร้อมกับบอกว่าใช่ แล้วแต่ผู้ถามจะ
ถามอะไร ถ้าใครทำผิดจะต้องออกจากวง
- เกมที่ 5 ลมเพ - ลมพัด
- อุปกรณ์ -
- วิธีเล่น ให้นักเรียนนั่งล้อมเป็นวงกลม พยายามอย่าให้มีที่ว่าง ครู
กล่าวว่า ลมเพ ลมพัด ให้ทุกคนถามว่า "พัดอะไร" ถ้าครู
พูดว่า "พัดคนที่มียุทธชนะคนเป็นตัว ส." คนที่มีชื่อยุทธชนะ
เป็นตัว ส. จะต้องเปลี่ยนที่กันทันที ถ้าใครหาที่ไม่ได้ จะต้อง
ออกมาเป็นผู้ถามแทน (พัดอะไรก็ได้)

บทฝึกพูด

1. ฝึกฟังและพูดคำคู่

- พระกิตู : ผู้สั่งสอนเราว่า แม้จะยากจนคนแค่นสักปานใด เราก็ควร
จะมีความซื่อสัตย์ สุจริต
- ลกแธ : คนที่ซื่อสัตย์ สุจริต ต้องไม่กอบโกย และโลภมาก
- พระกิตู : จิตใจต้องเข้มแข็ง เพื่อฝึกฝนให้เกิดนิสัยที่ดีด้วย
- ลกแธ : คนซื่อสัตย์ คนอื่นอยากคบค้า และเชื่อถือ
- พระกิตู : เด็กดีต้องซื่อสัตย์ อย่างยอดเยี่ยม

ลกแธ : คนที่มีความซื่อสัตย์ จะมีชีวิตอยู่อย่างเบิกบานและไม่คำตัอย
 พะทิทู : ฉันจึงยึดถือหลักการนี้เสมอมา

2. ฟังและพูดคำที่ตัวการ์ตูน

คองคี้ : สาเลเกิดวันเสาร์ พระสงฆ์ว่าดีและมีเสน่ห์

สำโจ : เขานิมนต์พระสงฆ์มาวางสายสิญจน์และฉันอาหารเพลที่บ้าน

คองคี้ : สาเลเป็นคนอารมณ์ดี และมีความซื่อสัตย์

สำโจ : แต่เมื่อวันอาทิตย์ เขาเสิร์ฟโรก เพราะทำสายสร้อย
 หาย

คองคี้ : นำสงสารนะ เขาอุทิศส่วนกุศลให้เงินไว้ซื้อสายสร้อย
 เส้นนั้น

สำโจ : ฉันจะไปช่วย เขาค้นหา ความพุ่มไม้ กอหญ้าใกล้บ้านเขา

ประเมินผล

1. สังเกตความเข้าใจเรื่องราวด้วยการบรรยายเรื่องจากภาพได้ดีเพียงใด
2. ดูความสามารถในการแสดงความคิดเห็น และหาเหตุผลมาอธิบายได้ดีเพียงใด
3. ดูความสามารถในการนำคำศัพท์ที่รู้จักมาใช้ในการเล่าเรื่อง การอธิบายได้ดีเพียงใด
4. ดูการออกเสียงคำและประโยคต่างๆ ได้ชัดเจนถูกต้องหรือไม่
5. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องจากภาพโดยเล่าได้สมเหตุสมผลเพียงใด
6. ขณะเล่นเกมนักเรียนสามารถฟังและพูดภาษาไทยได้ดีเพียงใด
7. ติดตามและสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนว่า แสดงถึงความเป็นผู้มีคุณธรรมต่างๆ ตามที่ปลูกฝังหรือไม่

หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับครู

กำชัย ทองหล่อ. หลักภาษาไทย. นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี. โรงพิมพ์จรลสินทวงศ์
2515.

เบญจา แสงมลิ. เพลงเด็กและวิธีเล่นประกอบ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์-
คุรุสภา, 2517.

รองรัตน์ อิศรภักดี. "วิธีสอนภาษาไทยตอน 1 " วิชาชุดครูประกาศนียบัตรวิชาการ
ศึกษา พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514.

เรชา ทองสวัสดิ์ "การเล่านิทานสำหรับนักเรียนไกลคมนาคมและชาวเขา"
ประถมศึกษา 24 (มีนาคม - กรกฎาคม, 2516).

วิชาการ, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ "การสอนภาษาไทยแก่เด็กแรกเรียน"
อนุสารประกอบหลักสูตรประถมศึกษา ชุดที่ 1 อันดับที่ 11 ประโยคประถ-
ศึกษาตอนต้น. พระนคร : โรงพิมพ์กิจจานุจน์, 2514.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย. กรมสามัญศึกษา. คู่มือครูสอนภาษาไทย เกมประกอบการ
สอนอ่านชั้นประถมศึกษา. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา 2514.

_____ . คู่มือจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517.

_____ . คู่มือครูการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4
พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2516.

_____ . เทคนิคการฟังและพูด นครหลวง :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2515.

การสร้างแบบประเมินผลแบบจำลองการสอน

เมื่อสร้างแบบจำลองการสอนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินผล แบบจำลองการสอนขึ้น เพื่อสำรวจความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาในแบบจำลองการสอน ความมั่นใจในการนำเนื้อหาแต่ละเรื่องในแบบจำลองการสอนไปใช้สอน ตลอดจนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้รับการฝึกอบรม แบบประเมินผลนี้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยให้นำหนักคะแนนของความเข้าใจ เป็นเกณฑ์ประเมินดังนี้

เข้าใจดีมาก	4	คะแนน
เข้าใจดี	3	คะแนน
เข้าใจ	2	คะแนน
เข้าใจบ้างเล็กน้อย	1	คะแนน
ไม่เข้าใจ	0	คะแนน

สำหรับการสำรวจความมั่นใจ ให้ผู้รับการฝึกอบรมตอบว่า สอนได้หรือสอนไม่ได้

แบบประเมินผลนี้มีทั้งหมด 93 ข้อ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

- ก. ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างและศัพท์เฉพาะมีทั้งหมด 77 ข้อ
- ข. ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาในแบบจำลองการสอน แบ่งออกเป็นหัวข้อเรื่องตามรายละเอียดของหน่วยการสอนทั้ง 5 หน่วย รวม 76 ข้อ (โปรดดูรายละเอียดของแบบประเมินผลในภาคผนวก)